Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Anul XIX
Nr. 906
Vineri 11 august
1967
8 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CULTURĂ

Balet subacvatic

SPORTUL ÎN ȘCOALĂ

Strînsa interdependență și condiționare reciprocă între școală și sport este un adevăr mult mai vechi decît milenarul și binecunoscutul dicton latin. Coordonatele principale ale acestor raporturi au ca axă de referire, pe de o parte, însemnătatea educației fizice și sportului pentru dezvoltarea armonioasă și multilaterală a tineretului la vîrsta școlară, iar pe de altă parte faptul că școala e principala pepinieră de performeri sportivi, de campioni.

Una dintre premisele de bun augur sub semnul cărora se deschide noul an școlar se bazează pe principiile de organizare adoptate cu prilejul recentei Conferințe pe țară a mișcării sportive a cărei sinteză este cuprinsă în rezoluția conferinței: „Pentru ridicarea pe o treaptă superioară a educației fizice și sportului, parte integrantă a educației tinerei generații, Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport și Ministerul Învățămîntului vor acorda o atenție sporită îmbunătățirii conținutului predării, formelor, mijloacelor și metodelor de lucru cu elevii și studenții."

Educația fizică și sportul, trebuie să-l însoțească pe școlar ca un tovarăș de nădejde încă de la primele trepte ale învățămîntului, punînd pe o bază viguroasă întreaga dezvoltare fizică ulterioară. Iată de ce în cadrul dezbaterilor conferinței s-a insistat asupra rezolvării pe plan organizatoric, tehnico-material și metodic a cerințelor privind practicarea educației fizice și sportului încă de pe primele trepte ale școlii. În această privință se impune acordarea unei atenții mai mari lecțiilor de educație fizică predate la clasele I—IV, reconsiderarea pe baza experimentelor pozitive întreprinse în ultimul an, a conținutului și metodicii de predare a exercițiilor fizice la copiii de vîrstă școlară mică, stimularea prin diverse mijloace și la condițiile specifice acestei vîrste a practicării diferitelor sporturi și în primul rînd a atletismului, înotului și gimnasticii. Se află în studiu posibilitatea repartizării orelor în cursul săptămînii, astfel încît la clasele I—IV să rămînă o zi liberă pentru desfășurarea diferitelor activități recreative.

Un loc deosebit de important poate și trebuie să ocupe activitățile de educație fizică și sport în rîndurile pionierilor. În ultimul an, Organizația pionierilor a întreprins o serie de acțiuni pozitive pe linia orientării entuziasmului firesc al copiilor pentru sport, pentru mișcarea în aer liber în acțiuni menite să le cîștige definitiv pasiunea pentru aceste activități. Pionierii au fost antrenați să participe la excursii și drumeții, la concursuri de orientare turistică, la diferite întreceri și jocuri sportive, toate acestea constituind o formă din cele mai importante de organizare rațională a timpului liber. Numai în perioada vacanței de vară, de pildă, aproximativ 150 000 de pionieri și școlari au participat la peste o mie de excursii și drumeții. Sărbătorită pentru prima dată în acest an, „Ziua pionierilor" a prilejuit numeroase parăzi și demonstrații pe stadioane, întreceri sportive, constituind totodată o îmbucurătoare trecere în revistă a marilor capacități de care dispune Organizația pionierilor pe tărîmul practicării sportului.

În actuala vacanță de vară aflată în plină desfășurare, zeci și zeci de mii de pionieri vor participa la peste două mii excursii interregionale, la nenumărate alte excursii locale. În același timp alte mii de pionieri și școlari își petrec vacanța în tabere făcînd primii pași în sport.

Organizarea activităților cu caracter sportiv și a predării educației fizice în rîndul pionierilor dispune încă de mari rezerve care pot fi valorificate în scopul ridicării pe un plan mai înalt a rezultatelor obținute în acest domeniu.

Există numeroase mijloace prin care se poate obține un avînt deosebit al educației fizice și sportului în rîndul pionierilor. Pe primul plan se situează, desigur, lecția de educație fizică ca formă de bază a antrenării pionierilor și școlarilor în practicarea organizată a exercițiilor fizice. Se impune deci o fundamentare cît mai științifică a întregului proces de predare a educației fizice ca disciplină de învățămînt în școală. În acest sens trebuie elaborate în mod corespunzător conținutul programelor școlare și redactate o serie de metodici pe baza experienței celei mai înaintate de predare a educației fizice.

Cu toate succesele obținute pînă în prezent în practicarea turismului de către pionieri și școlari, față de condițiile existente se poate spune că ne aflăm de-abia într-o fază de început. Este necesar desigur, pe această linie, ca membrii corpului didactic, convinși ei înșiși de utilitatea turismului școlar, să desfășoare o acțiune susținută în rîndul elevilor și părinților acestora asupra multiplelor valori educative la sfîrșit de săptămînă. Merită evidențiată și generalizată experiența multor școli din regiunea Brașov, care organizează cu regularitate și cu succes asemenea acțiuni.

De asemenea, se impune adoptarea unor măsuri corespunzătoare pentru asigurarea unui acces mai larg al pionierilor și școlarilor pe toate stadioanele, sălile de sport și bazele sportive, antrenarea lor în forme raționale, evitîndu-se supraîncărcarea la diferite concursuri și competiții sportive.

Practicarea sportului în liceele din țara noastră se bucură de o îndelungată și valoroasă tradiție. Înseși începuturile activității sportive din România, precum și multe performanțe deosebite care au făcut cinste mișcării sportive românești, sînt legate de numele unor licee, ca de pildă: „Mihai Viteazul", „Gheorghe Lazăr", „Spiru Haret", „Aurel Vlaicu", ca și de numele unor profesori, entuziaști promotori ai sportului. Valorificînd aceste tradiții, Ministerul Învățămîntului, în colaborare cu organele de conducere ale mișcării de cultură fizică și sport, ale U.T.C., s-a străduit să asigure o îndrumare unitară educației fizice și sportului în rîndurile elevilor. Activității sportive i-au fost acordate mijloace materiale sporite. Au fost create cluburi sportive universitare, licee cu program de educație fizică și școli sportive de elevi. Competițiile sportive pe ramuri de sport au antrenat în ultimul an peste 300 000 elevi. Elevii sportivi participă la tot mai multe întreceri cu caracter internațional.

Cu toate aceste realizări, în sis-

(Continuare în pag. a 5-a)

CLASELE SPECIALE — bilanț și perspective

„O CLASĂ DE PREMIANȚI A FOST DIN TOTDEAUNA UNUL DINTRE VISELE MARILOR PEDAGOGI. O CLASĂ ÎNSĂ IN CARE SE ÎNTRECE ELEVI SELECȚIONAȚI ANUME, ALE CĂROR TALENTE SE APLICĂ ACELUIAȘI DOMENIU, ACELUIAȘI OBIECT DE ÎNVĂȚĂMÂNT, OFERĂ IMAGINEA IEȘITĂ DIN COMUN A ÎNTRECERII ÎNTRE ALEȘI ÎNTR-O ACTIVITATE ȘCOLARĂ ÎN CULISELE CĂREIA SÎRGUINȚA, SIMPLA SÎRGUINȚĂ REPREZINTĂ O TREAPTĂ DE MULT DEPĂȘITĂ..."

Aceste cuvinte le scriam în zilele de început ale anului școlar 1966/1967 pe tema claselor speciale înființate la cîteva licee din țară. Ne întrebam atunci cum sînt recrutați elevii care alcătuiesc aceste clase, ce condiții trebuie să îndeplinească profesorii lor, care sînt criteriile după care se desfășoară activitatea acestor clase și, bineînțeles, ne exprimam nu speranța, ci convingerea că rezultatele acestor clase vor trebui să le situeze într-un loc bine determinat în relația liceu-facultate. De atunci a trecut un an școlar. Cu greutățile, dar și cu succesele lui. Reluăm azi tema, pornind de la semnele de întrebare de atunci, tocmai pentru a încerca să răspundem la ele, în lumina experienței REALE, acumulate în această direcție în anul școlar 1966—67.

DE VORBĂ CU REZULTATELE

În anul școlar trecut au funcționat la București, Iași, Cluj și Timișoara, clase speciale de matematică și fizică (în articolul de față ne ocupăm doar de aceste două discipline).

Oglindite statistic, rezultatele la învățătură obținute de elevii acestor clase se prezintă astfel:

Localitate	NUMĂR DE ELEVI					
	Clase de matematică			Clase de fizică		
	total elevi	cu medii generale la matematică: peste 8	sub 8	total elevi	cu medii generale la fizică: peste 8	sub 8
București	30	27	3	27	25	2
	32	21	11			
Iași	29	17	12	24	17	7
Cluj	27	26	1	29	26	3
Timișoara	28	15	13	28	20	8
Total	146	106	40	108	88	20

Procentual, cifrele indică o proporție de 27,4% elevi ai claselor speciale de matematică cu note la matematică de la opt în jos și 18,5% elevi ai claselor speciale de fizică, cu note de la opt în jos. În domeniul notelor extreme (este vorba de medii anuale la obiectele de profil) relevăm un total de 55 elevi ai claselor speciale de matematică cu media anuală la matematică peste 9 și 43 elevi ai claselor speciale de fizică cu media anuală la fizică peste 9 (cu alte cuvinte 51 și respectiv 40% din numărul total al elevilor). Într-unele din clasele speciale s-au înregistrat însă medii anuale deosebit de scăzute la obiectele de profil. Astfel, la clasa specială de matematică de la Cluj, au fost 3 elevi cu mediile cuprinse între 6—7, în clasa specială de fizică de la Iași, 4 elevi au avut mediile cuprinse între 5—7, în clasa specială de matematică de la Iași 6 elevi au avut media de la matematică sub 7, în clasa specială de matematică de la Timișoara 6 elevi au avut media anuală de la matematică sub 6,66 (unul dintre ei a avut media 5,33 și un al doilea, media 6) etc., etc.

Acestea sînt cifrele. Că ele vorbesc de la sine, nu mai rămîne nici o îndoială. Se pare că ele nu vorbesc la fel tuturor acelor care sînt direct interesați de desfășurarea activității didactice la aceste clase. Recunoaștem pe deplin eforturile făcute pentru organizarea și mai ales funcționarea în cît mai bune condiții a acestor clase, dar fără să diminuăm contribuția tuturor acelora care au depus strădanii în această direcție, ne vedem obligați de a nu împărtăși impresia de mulțumire manifestată chiar și în scris, de secțiile de învățămînt respective, cu privire la oglinda rezultatelor de mai sus.

Constatarea plină de satisfacție a secției de învățămînt a Capitalei (extrasă din informarea trimisă la sfîrșitul anului, pe tema claselor speciale, Ministerului Învățămîntului), că „după cum era de așteptat la aceste clase nu sînt elevi corigenți (sic!)", sau afirmația ritoasă a organelor secției de învățămînt Timișoara că „toți elevii au obținut note peste șapte" (e vorba aici de media generală anuală, și nu de media anuală la obiectele de profil), nu reprezintă expresia unui mod realist de a vedea lucrurile. Asemenea păreri merg pe aceeași linie cu propunerea organelor secției de învățămînt — Iași — ca și în anul viitor, să rămînă în continuare în clasa specială acei elevi care nu au mediile necesare, „pentru a nu produce un efect negativ" în „atmosfera" necesară funcționării unei clase speciale!!!

DE LA CAUZE LA... CAUZA CAUZELOR

Rezultatele prezentate în paragrafele anterioare ar fi bune pentru orice clasă obișnuită, marcînd un evident, necesar și mai ales firesc, proces de diferențiere a elevilor pe parcursul unui an școlar. La o clasă specială însă și ținînd seama că s-a pornit cu elevi anume aleși și care în fapt au fost puși prin înșeși criteriile unice de selecționare la o „egalitate de start", diferențierea atît de mare, ca și unele fenomene secundare de care ne vom ocupa în continuare și care indică toate carențe asemănătoare, nu mai era justificată.

(Continuare în pag. a 5-a)

În acest număr

Mărturii de glorie nepieritoare — pag. 2
Bugetul de timp al directorului — pag. 3
Vizitele în întreprinderi și eficiența lor pedagogică — pag. 4
Vacanța — pag. 6

ACTUALITATEA

■ Pentru ocuparea locurilor rămase disponibile în urma concursului de admitere în învățămîntul superior desfășurat între 1—10 iulie 1967, se organizează, în condițiile publicate în broșura „Bacalaureatul și admiterea în învățămîntul superior", ediția 1967, un al doilea concurs de admitere între 2—10 septembrie 1967.

■ Sesiunea a doua a examenului de bacalaureat la liceele de cultură generală și examenul de diplomă la liceele pedagogice de învățători și educatoare și la institutele pedagogice de învățători se vor desfășura între 18—28 august a.c. Candidații la examenul de bacalaureat sînt obligați să se înscrie la secția pe care au urmat-o în liceu. Absolvenții liceelor serale din anii 1960—1967, sau ai învățămîntului fără frecvență din seriile 1960—1965, precum și candidații care au absolvit liceul prin examene de diferență dau examenul de bacalaureat la secția reală. Absolvenții școlilor de coregrafie care au promovat examenele de diferență pentru liceu, susțin examenul de bacalaureat la secția umanistă. Candidații care au absolvit liceul cînd acesta nu era împărțit în secțiile reală și umanistă își pot alege pentru examenul de bacalaureat secția pe care o doresc. Examinarea se face potrivit programei examenului de bacalaureat valabilă în acest an școlar.

■ Între 1—7 septembrie a.c. se va desfășura concursul de admitere în liceele de specialitate, cursuri de zi, serale și fără frecvență. Înscrierile se fac între 15—31 august. La concursul de admitere în învățămîntul seral al liceelor industriale și economice se primesc absolvenți ai școlii generale sau ai altor școli echivalente, indiferent de vîrstă, care fac dovada că sînt încadrați într-o muncă de specialitate. Sînt considerați ca încadrați într-o muncă de specialitate acei candidați care lucrează într-o meserie, specialitate sau funcție din același domeniu de activitate cu specialitatea pentru care se înscriu la concurs. Secțiile de învățămînt seral funcționează pe lîngă liceele cu profil industrial și economic avînd aceeași durată ca și învățămîntul de zi. Cursurile fără frecvență funcționează pe lîngă liceele economice și pot fi urmate de absolvenți ai școlilor generale sau ai altor școli echivalente, indiferent de vîrstă, care dovedesc de asemenea, că lucrează într-o muncă de specialitate.

Concursul de admitere în liceele de specialitate, cursuri de zi, serale și fără frecvență, va consta din probe scrise și orale la limba română și matematică, din materia claselor V-VIII ale școlii generale.

■ Editura didactică și pedagogică desfășoară în ritm viu activitatea de pregătire a manualelor necesare în noul an de învățămînt. Pînă la data actuală sînt tipărite 574 de titluri din cele 705 existente în planul pe anul în curs. Pînă la aceeași dată, în anul 1966 fuseseră tipărite 444 de lucrări. Se află în tipografie încă 101 de titluri de manuale din care 89 în stadiu avansat.

Tot pentru cerințele școlilor au fost tipărite recent diferite materiale didactice ca, de pildă, „Harta economică a Africii", „Atlas geografic școlar", „Mic atlas de plante din flora României", hărți fizice, economice și administrative ale regiunilor țării.

50 DE ANI DE LA LUPTELE PURTATE

LA MĂRĂŞTI, MĂRĂŞEŞTI ŞI OITUZ

Mărturii de glorie nepieritoare

GHEORGHE DRAGAN
doctor în istorie

Se împlinesc 50 de ani de la luptele purtate de armata română la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz. In aceste localităţi, armata română a înscris în vara anului 1917 o strălucită pagină de vitejie în istoria luptei poporului nostru pentru apărarea fiinţei sale naţionale. Memorabilele bătălii de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, consfinţind neîntrecute fapte de vitejie în slujba salvgardării libertăţii şi independenţei naţionale, au întruchipat uriaşa voinţă a întregului popor, gata să facă toate sacrificiile în vederea obţinerii victoriei.

La sfîrşitul lui iunie 1917, în cadrul planului de eliberare a ţării, marele cartier general român prevăzuse două acţiuni ofensive: una în sectorul Mărăşeşti, la care trebuia să ia parte Armata a II-a română şi care urma să alunge duşmanul la vest de crestele Carpaţilor Răsăriteni; cealaltă în sectorul Nămoloasa, cu scopul ca Armata I-a română să elibereze o parte din Muntenia.

După o pregătire de artilerie care a durat aproape 40 de ore, în zorii zilei de 24 iulie a început ofensiva de la Mărăşti. Rînd pe rînd dealurile din jur sînt luate cu asalt. Puternicele întăriturî ale inamicului au căzut una după alta în mîinile vitejilor ostaşi din Armata a II-a română. Duşmanul, dezorientat, s-a retras în grabă, căutînd scăparea în direcţia lanţului de înălţimi ce străjuie spre apus şi miazăzi Ţara Vrancei. Pînă la 30 iulie trupele române au ajuns, purtînd lupte grele, în valea superioară a rîului Putna. Frontul duşman a fost străpuns pe o lungime de 30 km şi împins înapoi pe o adîncime de 20 km, 30 de localităţi au fost eliberate. Se realizase, aşa cum avea să scrie Nicolae Iorga, „prima adevărată şi deplină victorie românească" în acest război.

Curînd, la 6 august, la Mărăşeşti, a început cea mai înverşunată înfruntare de forţe de pe frontul românesc din vara anului 1917. Bătălia s-a desfăşurat neîntrerupt timp de 14 zile, angajînd în luptă diviziî inamice refăcute, cu efective şi armament bine pus la punct. Inamicul urmărea să rupă zăgazul care-l ţinuise locului timp de 6 luni, să scoată din luptă armata română, să cotropească ultimul teritoriu românesc neocupat. Dar, cu toate pregătirile intense, cu toată superioritatea numerică, inamicul a avut pierderi considerabile.

In luptele de la Mărăşeşti, Draga, Pătrăşcani, Panciu, Chicera, pădurea „La Răzoare", trupele româneşti s-au acoperit de glorie nemuritoare.

La 8 august, la numai două zile după declanşarea ofensivei de la Mărăşeşti, a pornit bătălia de la Oituz. Desfăşurată în teren muntos, de o parte şi de alta a rîului Oituz, ea a durat pînă la 24 august. Datorită superorităţii sale numerice, inamicul a reuşit iniţial cu preţul unor mari pierderi, să realizeze o oarecare pătrundere în dispozitivul românesc de apărare. După regruparea forţelor, diviziile Armatei a II-a române au trecut la contraofensivă, zdrobind definitiv capacitatea de luptă a inamicului şi recucerind o bună parte din terenul pierdut. Contraatacurile impetuoase la baionetă ale ostaşilor diviziilor a 6-a şi a 7-a române, lupta dată pentru fiecare palmă de pămînt au zdrobit ultima încercare a duşmanului de a rupe frontul din Moldova. La rîndul lor, masele populare, muncitori, ţărani şi intelectuali din spatele frontului, neprecupeţind nici un efort, au sprijinit cu toate forţele armata în acţiunea comună de salvare a ţării, pentru apărarea pămîntului strămoşesc.

Mărăşti, Mărăşeşti, Oituz — mărturii de glorie nepieritoare, de lupte eroice în slujba apărării patriei. De numele lor se leagă, în amintirea poporului nostru, fapte înălţătoare de sacrificiu, de vitejie fără seamăn, săvîrşite de ostaşii români. Nepieritoare vor rămîne pildele vii de eroism împlinite de comandanţi de armate ca generalii Eremia Grigorescu, David Praporgescu, Ioan A. Dragalina, de caporalul Constantin Muşat, de sergentul Ignat Iliescu şi de mii şi mii de alţi ostaşi.

Alături de întregul popor, la luptele din Moldova au participat numeroşi învăţători şi profesori care, întrerupîndu-şi munca din şcoală, s-au dus acolo unde îi chema ţara, poporul, unde le era, în acel ceas, datoria. Documentele rămase în arhive vorbesc, de pildă, despre sublocotenentul de rezervă Dimitrie N. Bîrzeanu din regimentul 1 grăniceri, care a luat parte la luptele de la Oituz şi Caşin. Sublocotenentul Bîrzeanu a intrat cu un curaj de nedescris în luptă. Nimic nu-l oprea, nimic nu-l înfricoşa. Avea o singură ţintă: să apere pămîntul ţării cu orice preţ, să-şi împlinească datoria de ostaş pînă în cea din urmă clipă a vieţii. El a căzut pe muntele Chioşurile, lîngă mînăstirea Caşin, în vîrtejul unui atac viforos, străpuns de glonţele inamice. La fel cu tînărul Bîrzeanu a luptat sublocotenentul de rezervă Ilie I. Dragu, care, după ce a terminat Şcoala normală din Craiova şi şi-a făcut stagiul militar, a fost numit în Regimentul 31 Calafat şi trimis pe front. La Oituz, într-una din cele mai grele lupte date de acest regiment, sublocotenentul Dragu, veşnic în fruntea plutonului său, a căzut rănit mortal de o grenadă inamică. Proaspăt absolvent al Şcolii normale, pe care o urmase la Rîmnicu Vîlcea, era şi sublocotenentul de rezervă Constantin I. Popescu, comandant de pluton în Regimentul 1 Dolj. El a căzut în ofensiva de la Mărăşti, la Dealul Lozii, în preajma satului Vizantea, pe cînd păşea semeţ spre tranşeele duşmane. Pilde vii de eroism au dat şi alţi oameni ai şcolii: sublocotenenţii de rezervă Petre St. Tuţescu, Florea Vasilescu, Marin Gămănescu, Ion Mită şi nenumăraţi alţii.

Luptele de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz au stîrnit un larg ecou în opinia publică mondială. Martorii oculari, corespondenţii de presă, observatorii militari, rapoarte militare, precum şi o serie de lucrări memorialistice relevă caracteristicile şi importanţa bătăliilor din sudul Moldovei, calităţile morale şi de luptă ale ostaşului român.

Poporul nostru păstrează o vie recunoştinţă eroilor care la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz şi-au jertfit viaţa pentru apărarea gliei străbune. Evocînd eroismul lor, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a scris în cartea memorială a Mausoleului de la Mărăşeşti: **„Am păşit cu adîncă emoţie pe aceste locuri care şi-au înscris numele în istoria glorioasă a poporului nostru, prin neîntrecutele fapte de vitejie săvîrşite de ostaşii români în lupta pentru apărarea libertăţii şi independenţei naţionale. Mărăşeştii vor rămîne în veci un simbol al eroismului poporului român — înaltă trăsătură morală pe care o afirmă astăzi cu strălucire munca plină de entuziasm desfăşurată de oamenii muncii din patria noastră, sub conducerea partidului, pe frontul larg al construcţiei socialiste".**

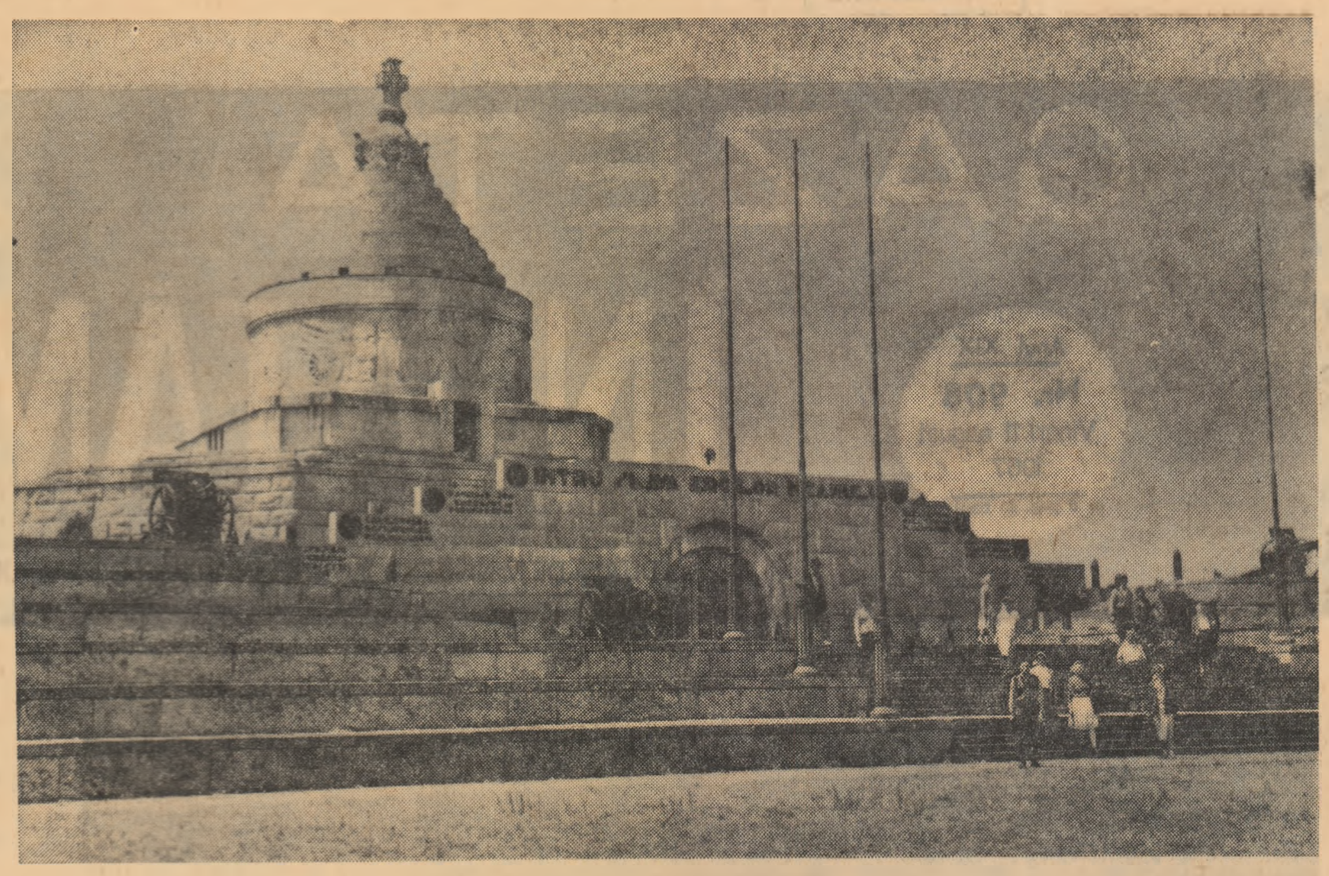

Monumentul eroilor de la Mărăşeşti

Monumentul ostaşului, *sculptură de Vida Geza, artist al poporului*

Acţiunile corpului didactic împotriva ocupanţilor

Pe teritoriul vremelnic ocupat al României, între anii 1916—1918, s-au desfăşurat acţiuni, nebănuit de diverse şi viguroase, care au jucat un rol însemnat în dobîndirea izbînzilor din vara anului 1917 de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz.

Nu de puţine ori printre protagoniştii unor asemenea acţiuni s-au aflat profesori, învăţători, studenţi şi chiar elevi de liceu.

Una din formele de luptă des întîlnite, prin care populaţia căuta să sprijine armata noastră şi să submineze maşina de război a duşmanului a constituit-o observarea mişcărilor acestuia şi informarea operativă a comandamentului român. Din primăvara anului 1917, o organizaţie iniţiată de un locuitor din comuna Tichirii, judeţul Putna, pe nume Vasile Chilian, desfăşura o febrilă activitate, cu concursul a nenumăraţi săteni şi învăţători. Alcătuită dintr-un nucleu principal din care făceau parte, printre alţii, şi învăţătorii Radu Macovei şi Maria Serbescu, organizaţia a iniţiat trecerea în Moldova a mii de prizonieri români fugiţi din diferite lagăre şi a pus la dispoziţia unităţilor române sau aliate planuri, hărţi, ordine de luptă, dispozitive de unităţi şi amplasamente.

Într-o legătură strînsă cu această puternică organizaţie de luptă împotriva inamicului s-a aflat „societatea" din comuna Lopătari, judeţul Buzău, menită „a ajuta ostaşii ce mergeau la front". Cu sprijinul intelectualilor din comună, printre care învăţătorii Năstase Basilu, Teodora Enăchescu şi Maria Serbescu, ostaşii români aleraţi folosind potecile ascunse din munţi, în Vrancea, de unde Vasile Chilian le înlesnea trecerea în liniile româneşti. Pe această cale au izbuteşi să ajungă în Moldova numeroşi soldaţi şi ofiţeri care au reluat apoi lupta.

Un învăţător — Victor Popescu din Fărcăşeşti, judeţul Gorj — a fost cel care a iniţiat şi condus forma cea mai înaltă de luptă a maselor din teritoriul ocupat: mişcarea de partizani. Răzleţit de unitatea sa în urma bătăliei de la Cerna, sublocotenentul de rezervă Victor Popescu, din Regimentul 18 Gorj, a hotărît să-şi continue misiunea de ostaş credincios chemării patriei. Ajutat de studentul Ion Prunescu, fiul învăţătorului din Strehaia, a căutat să adune în jurul său un mănunchi de oameni de nădejde cu care să poată apoi înjgheba o grupă de rezistenţă. In acest scop a lansat două proclamaţii. Afişate la porţile satelor pe stîlpii de telefon pe cumpenele fîntînilor sau pe uşile primăriilor, chemările lui s-au răspîndit cu repeziciune, mobilizînd oameni.

La apelurile lui Victor Popescu au răspuns ostaşi care, ca şi el, se rătăciseră de unităţile lor. Bine înarmaţi, avînd şi arme automate, au pornit la luptă. Baza principală de operaţii şi-au făcut-o în satele de dincolo de cumna Calibasilor, prin munţii Crăguleştilor şi ai Cîrbovăţului. De aici — informaţii asupra intenţiilor duşmanului de către locuitorii proprii, sau de către ţăranii din regiune — atacau coloanele inamice cu oameni, alimente, muniţii, carburanţi, patrulele de siguranţă ale poliţiei rurale, concentrările de trupe eşalonate de-a lungul şoselelor, sediile ale comandaturilor de etapă, depozite etc. Cutezanţa incursiunilor întreprinse de partizani a provocat spaima şi deruta inamicului care a concentrat împotriva lor forţe considerabile de infanterie, cavalerie şi artilerie. Totul în zadar. Bucurîndu-se de sprijinul substanţial al populaţiei, diversiunile partizanilor au continuat să producă grele lovituri ocupanţilor. Cea mai de răsunet a fost atacarea oraşului Tg. Jiu şi forţarea garnizoanei inamice să-l părăsească. Către vara anului 1917, cînd ocupanţii au intensificat acţiunile de hărţuire a grupului, partizanii au trecut în Moldova.

Iritarea cea mai mare — şi ca atare şi măsurile cele mai severe — o trezea în rîndurile ocupanţilor „instigarea" sau „provocarea la instigare". Învăţătorul din Cislău, judeţul Buzău, a fost multă vreme suspectat „că agită locuitorii comunei", iar cel din Lahovari, judeţul Vaşca „bănuit ca instigator", a fost închis timp de 7 luni. Alţi învăţători şi profesori au cunoscut lagărele de internare pentru că nu au predat armele, pentru că nu s-au supus ordinelor, pentru faptul că i-au indemnat pe ostaşii români la rezistenţă şi le-au înlesnit trecerea în zona necotropită, pentru că au refuzat să fie interpreţi etc.

Simţămintele corpului profesoral s-au transmis nu numai studenţilor, ci şi elevilor care, în ciuda vîrstei lor uneori foarte fragede şi a riscurilor nemăsurate, au contribuit la reuşita unor acţiuni.

Atunci cînd se pregăteau marile bătălii din campania anului 1917, o santinelă germană a pescuit pe Dunăre, la Brăila, o sticlă în interiorul căreia se găseau informaţii transmise comandamentului român, privitoare la obiectivele germane din zona portului şi a oraşului. Cercetările întreprinse de ei au arătat că o bună parte din aceste informaţii au fost furnizate de elevii liceului din Brăila.

Elevii au fost şi principalii difuzori ai manifestelor patriotice răspîndite în cei doi ani de ocupaţie. În august 1917, îndeosebi, Bucureştiul a fost inundat de asemenea mijloace propagandistice, cei mai activi în răspîndirea lor arătîndu-se „băieţii de şcoală".

Momentele evocate în aceste însemnări, ca şi alte numeroase acţiuni asemănătoare scot pregnant în lumină faptul că membrii corpului didactic — de la învăţători pînă la profesorii universitari — cît şi studenţii şi elevii rămaşi în teritoriul ocupat au adus o contribuţie meritorie la eliberarea ţării. Exemplul lor conştitue o grăitoare pildă de patriotism, de ataşament faţă de lupta poporului român pentru libertate, independenţă şi unitate naţională.

C. CĂZĂNIŞTEANU

PE MARGINEA STUDIULUI PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SUPERIOR

Profilul şi rolul institutelor pedagogice

Din studiul privitor la dezvoltarea învăţămîntului superior publicat recent în presă spre a fi dezbătut cît mai amplu, am reţinut şi vreau să mă refer îndeosebi la măsurile ce se preconizează în legătură cu profilul şi rolul institutelor pedagogice de 3 ani.

Durata de şcolarizare de trei ani a acestor institute s-a dovedit insuficientă din multe puncte de vedere, deşi ea a răspuns într-o anumită etapă nevoilor stringente de acoperire cu cadre didactice calificate a reţelei învăţămîntului generalizat de opt ani. Dacă urmărim într-adevăr — şi nimeni nu se îndoieşte de aceasta — dezvoltarea învăţămîntului superior în ansamblul său, nu putem rămîne la o durată de şcolarizare de numai trei ani la institutele pedagogice din noile centre universitare: Bacău, Baia Mare, Braşov, Constanţa, Galaţi, Oradea, Piteşti, Suceava şi Tg. Mureş, ci trebuie întreprinse eforturi pentru cît mai strînsa lor apropiere de profilul universităţilor.

În condiţiile dezvoltării şi diversificării ştiinţei contemporane, gîndindu-ne la sarcinile de perspectivă tot mai mari ale învăţămîntului de toate gradele în societatea socialistă, pregătirea profesorilor — chiar pentru clasele V—VIII — nu se va putea asigura în mod corespunzător numai în limita a şase semestre. Dacă vrem într-adevăr, aşa cum foarte just se preconizează în studiul pe care-l dezbatem, ca *planurile de învăţămînt să reflecte în mai mare măsură stadiul actual al ştiinţei şi culturii, să realizeze acel raport mai judicios între cursurile generale şi cele de specialitate, o încărcare raţională a studenţilor cu activităţi didactice şi examene*, atunci este necesar ca şi planurile de învăţămînt ale institutelor pedagogice să fie eşalonate pe opt semestre. Altminteri, se ajunge la soluţii de compromis: planuri care, din dorinţa de a evita supraîncărcarea actuală, vor fi lipsite de unele discipline ştiinţifice foarte necesare pentru formarea completă a profesorului modern.

Asigurînd şi în institutele pedagogice o pregătire eşalonată pe o durată de şcolarizare de patru ani, numeroase deziderate juste ale dezvoltării învăţămîntului superior, cum sînt practica pedagogică organizată ştiinţific, practica în producţie, activitatea cultural-educativă, activitatea de cercetare ştiinţifică în cercurile studenţeşti vor putea fi realizate în condiţii mai bune decît în numai şase semestre, iar absolvenţii institutelor pedagogice vor putea preda, cu aceeaşi eficienţă şi acelaşi succes ca şi absolvenţii secţiilor didactice ale universităţilor, la clasele V—XII.

Totodată, aprofundînd rolul lor didactic corespunzător cerinţelor actuale, institutele pedagogice de patru ani vor putea prelua cu şi mai multe şanse de succes actualele sarcini de perfecţionare a cadrelor didactice din întreg învăţămîntul de cultură generală (clasele V—XII), măsură preconizată de altfel şi în studiu, fără a se preciza însă despre perfecţionarea cărui personal didactic este vorba: de acela al şcolii de opt ani, sau şi de acela de la clasele IX—XII.

Activitatea de perfecţionare va putea fi desfăşurată în continuare, în cadrul unui învăţămînt similar celui postuniversitar, de către aceleaşi cadre din institutele pedagogice care au asigurat şi pregătirea în timpul celor patru ani de studii, realizîndu-se astfel — în condiţii superioare celor din sistemul actual al institutelor de perfecţionare (I.P.C.D.) — o continuitate firească între pregătire şi perfecţionare. Mă refer şi la faptul că activitatea de perfecţionare se va putea fonda pe o reală şi multilaterală cunoaştere a posibilităţilor tinerelor cadre de către foştii lor profesori şi asistenţi care i-au îndrumat de-a lungul a patru ani de studii.

Cred că şi activitatea de cercetare ştiinţifică va avea de cîştigat atunci cînd actualele institute pedagogice vor fi transformate în puternice instituţii de învăţămînt superior. Funcţia lor socială de polarizare a vieţii culturale şi ştiinţifice va creşte şi mai mult prin legătura organică ce se va stabili între cadrele didactice ale institutelor şi absolvenţii lor deveniţi, la rîndul lor, cadre didactice şi colaboratori ştiinţifici.

Conf. dr. GH. HASAN
rectorul Institutului pedagogic de 3 ani Bacău

Pregătirea profesorului pentru activitatea culturală

Continua dezvoltare social-economică şi culturală a satului socialist conferă activităţii intelectuale în mijlocul maselor un rol major, militant, de evidentă răspundere socială. Profesorul — de ştiinţe sau de litere, de muzică ori de educaţie fizică — alături de ceilalţi intelectuali, reprezintă, sub aspectul contribuţiei la opera de culturalizare, o prezenţă calificată de primă însemnătate. În interesul propriilor sarcini de serviciu şi indiferent de preocupările profesionale specifice, fiecărui cadru didactic i se oferă posibilităţi reale de a stabili, în slujirea idealului său de muncă, un contact imediat şi permanent cu realitatea vie, autentică, a satelor noastre şi-i angajează responsabilitatea directă faţă de problematica culturii de masă.

Pornim astfel de la ideea că o dată statornicit într-o aşezare rurală, indiferent unde ar fi aceasta pe pămîntul patriei noastre, unui absolvent de institut de învăţămînt superior trebuie să i se ofere nu numai condiţiile materiale de rigoare, ci şi cele morale, psihologice, capabile a-l face să se simtă ancorat cu zeci de fire de realităţile satului în care lucrează. Şi aceasta nu se poate face decît printr-o adecvată pregătire spirituală încă de pe băncile facultăţii.

Dragostea, pasiunea pentru o activitate nu vin de la sine, ele se formează prin exersare, trudă, sacrificiu chiar. Aşa şi în munca de culturalizare. Nu se poate concepe o atracţie sau o repulsie apriorică pentru activitatea culturală. Numai dacă-l pui pe cineva în situaţia de a lucra continuu şi nemijlocit cu oamenii din jur, pe tărîmul culturii de masă, dacă îi dai posibilitatea de a consuma util pentru semenul său energie şi de a transpira creînd, de a avea satisfacţii şi de a culege roade, numai atunci îi dezvolţi un impuls sincer şi o anume înclinare pentru un sector ori altul al acestei munci.

Altcum, de la sine, nu se nasc asemenea predispoziţii.

Părerea mea este că se simte nevoia unor cursuri în toate facultăţile care pregătesc cadre didactice pentru a satisface cerinţele majore ale procesului cultural-educativ de masă: introducerea unor cursuri de psihosociologie, de ştiinţa educaţiei adulţilor, de organizarea, metodica şi conţinutul muncii culturale.

Tînărului absolvent al unei facultăţi cu profil didactic trebuie să i se facă o iniţiere teoretică şi practică în problemele muncii de culturalizare. Un început bun l-ar constitui, în prezent, generalizarea desfăşurării unor activităţi practice la sate — eventual în vacanţe — ceea ce ar relua, reconsidera şi adînci tradiţiile culturale ale „echipelor studenţeşti" de acum cîteva decenii. Atîta vreme cît viitorului profesor i se cere o pregătire pedagogică de specialitate, pentru ce nu i s-ar pretinde şi viitorului activist cultural o ucenicie culturală?

Preocuparea forurilor de resort ar putea fi îndreptată către iniţierea unor sondaje, investigaţii ştiinţifice, anchete sociologice în această chestiune. Depăşind aspectul pur constatativ, ele ar desprinde concluzii practice privind diversele forme ale activităţii culturale, metodele specifice fiecărei forme, mijloacele de realizare şi principiile care stau la baza muncii culturale a corpului didactic şi ar imprima mai mult prestigiu acestor activităţi prin tendinţa de a promova totdeauna noul.

Profesorul cumulează două funcţii: aceea de pedagog, esenţială şi definitorie pentru profesiunea sa şi cealaltă, complementară şi interdependentă, de animator de cultură printre oamenii în mijlocul cărora lucrează. Cine se pregăteşte pentru una, trebuie să aibă în vedere şi pe a doua, căci în fapt este vorba de polaritatea dialectică a unor entităţi care se completează şi se presupun reciproc, nici una neputînd trăi, de obicei, fără cealaltă.

Prof. VALERIU C. NEŞTIAN

BUGETUL DE TIMP AL DIRECTORULUI

ANCHETA NOASTRĂ

Se vorbește adesea despre munca directorului ca despre o artă: arta de a conduce. De fapt este vorba de o știință. În toate domeniile vieții economice și sociale știința conducerii s-a impus ca o cerință imperios necesară a epocii noastre contemporane. Putem vorbi, în momentul de față, de o știință a conducerii școlii? Răspunsul este: încă nu. Dar trebuie să ajungem la aceasta.

Conducerea științifică a întregii munci dintr-o școală se poate realiza numai printr-o pregătire temeinică și corespunzătoare cerințelor actuale ale învățămîntului. Pentru aceasta, printre altele, trebuie și timpul necesar. Rîndurile de mai jos vor să pledeze pentru această cauză.

Analiza bugetului—timp al directorului de școală reprezintă, așadar, o dezbatere majoră, de larg interes. Timpul este o problemă în rezolvarea căreia există și rezerve, dar și greutăți care par a fi greu de înlăturat.

Au răspuns la întrebările noastre directori și directori adjuncți de la școlile generale și liceele din orașele CONSTANȚA și BACĂU și din raionul DRĂGĂNEȘTI-OLT, regiunea Argeș. Am avut, de asemenea, în vedere părerile exprimate în această problemă și de un mare număr de directori de școli din alte regiuni ale țării.

— Cum arată o zi din activitatea dv.?

— Aș răspunde cu titlul povestirii lui Sadoveanu: „O zi ca altele". Fiecare zi încordată „la cea mai înaltă tensiune": lecțiile și pregătirea pentru ele, asistențele la ore și discuțiile asupra celor constatate, controlul activității administrative, rezolvarea corespondenței și a numeroaselor lucrări de birou, participarea la diferitele ședințe din cadrul și din afara școlii, activitatea cultural-obștească etc... **mai ales etc.** — ne spune profesorul emerit **FLORIAN CREȚEANU**, directorul Liceului „Unirea" din Tr. Măgurele. Practic, timpul petrecut în școală se întinde pe aproape toată ziua, de la 8 dimineața pînă la 9 seara.

Enumerarea făcută mai sus ni se pare a contura destul de bine structura bugetului-timp al directorului de școală. Cu unele precizări și adăugiri am delimita astfel „capitolele" acestui buget:

- **activitatea efectivă la catedră;**
- **munca de conducere a școlii, de îndrumare a procesului instructiv-educativ;**
- **studiul individual și perfecționarea profesională;**
- **îndeplinirea sarcinilor obștești;**
- **timpul dedicat familiei;**
- **odihna și activitățile recreative.**

Delimitarea este făcută, bineînțeles, cu scopuri didactice. În realitate sectoarele muncii unui director sînt strîns legate între ele, se interferează.

— După părerea mea — ne spune în continuare interlocutorul nostru — pentru un director și, în general, pentru un profesor, studiul și perfecționarea e o chestiune de prim ordin. Pentru a preda bine trebuie să te pregătești bine. Și ca să te pregătești bine trebuie să studiezi. E un circuit esențial și care trebuie să funcționeze perfect. Altminteri te paște rutina. Munca directorului, ca muncă de conducere, trebuie să fie dublată de studiu, altfel se transformă într-o muncă fără orizont, efectuată mecanic.

O dozare proporțională a tuturor acestor compartimente este necesară. Ea este de altfel una din dovezile unei munci raționale, calitativ superioare, căci orice dezechilibru al acestei proporționări se răsfrînge negativ asupra întregii munci. Timpul fiind o unitate imuabilă, orice prioritate acordată unui compartiment de activitate se face în detrimentul altuia. Și atunci cerinței de a face față la toate îi corespunde programul încărcat, obositor, uneori extenuant.

70 la sută din directorii de școli au un program zilnic foarte încărcat.

Acesta nu este numai un rezultat statistic arătat de sondajul nostru. Faptul că un foarte mare număr de directori de școală au un program supraaglomerat este confirmat și de constatările noastre anterioare, de relatările organelor de îndrumare și control.

Există, evident, și directori al căror timp se împarte judicios între obligațiile de muncă, de studiu, de odihnă și recreere.

Excepții de la cele două categorii de mai sus există de asemenea, — oameni comozi, delăsători chiar; apoi alții care se învîrt de colo pînă colo pretextînd multiple solicitări în alte părți, fiind pretutindeni și, de fapt, nicăieri.

Procentul celor suprasolicitați este însă incontestabil cel mai mare.

Voluminosul „et caetera"

Ce încarcă programul de muncă al unui conducător de școală? În mare majoritate, răspunsurile arată că nu obligațiile de catedră sau conducerea efectivă a procesului instructiv-educativ — sub toate aspectele sale multiple și variate — sînt cauzele care duc la supraîncărcarea programului zilnic. Ceea ce îl încarcă sînt **sarcinile cuprinse la capitolul „etc."**

Iată cîteva răspunsuri semnificative:

„De foarte multe ori folosim timpul pentru întocmirea unor lucrări, referate, situații statistice etc. Apoi, în zilele cînd sînt organizate ședințe în școală sau în afara școlii, activitatea concretă se reduce la puține ore" **(C. DANESCU,** Craiova).

„Foarte mult timp răpește directorului numeroasele forme de birocrație, unele pe cît de complicate pe atît de inutile. Mai tot timpul ne este ocupat cu probleme ce nu țin de esența muncii de conducere a unei școli sau care să fie legate de conținutul procesului de învățămînt" **(GH. CONSTANTINESCU,** Drăgănești-Olt).

„Activitatea de conducere a școlii, în sine nu-mi ia mai mult de 5 ore pe zi. Sînt însă numeroase sarcini pe care ar trebui să le îndeplinească un administrator — printre care aprovizionarea școlii cu materiale gospodărești — care răpesc uneori zile întregi" **(CORNEL ȚICU,** Ovidiu, oraș Constanța).

„Munca de conducere a școlii îmi ocupă 8—10 ore pe zi fiind îngreuiată de cele 9 școli care depind financiar de școala noastră și care ridică foarte multe probleme zilnic. De asemenea, sînt prea multe ședințe, foarte multe săptămîni cu 4—6 ședințe a cîte 2—3 ore" (profesorul emerit **ION ZAHARIA,** Constanța).

„Cele mai multe ore se cheltuiesc în ședințe, consilii, consfătuiri, precum și pentru alcătuirea rapoartelor și a referatelor care se țin cu acest prilej" **(C. DRAJNEANU,** Mizil).

„Cum să găsim timp de studiu dacă la noi la centrul de raion s-au ținut, de pildă, în ultimele două săptămîni (în luna mai, n.n.) trei ședințe cu directorii în care s-au dezbătut aceleași probleme: organizarea taberelor și a excursiilor pe timpul vacanței de vară? În prima ședință s-a discutat de pe poziția secției raionale de învățămînt, în a doua de pe poziția consiliului raional al pionierilor, iar în a treia au trasat sarcini secția regională de învățămînt și inspectoratul sanitar de stat. Nu se putea ține o singură ședință cu prezența tuturor acestor factori?" **(DUMITRU D. ION,** Mineciu-Ungureni).

În localități mici solicitări mari

În afara importantei munci de conducere a școlii, căror altor sarcini obștești mai are de răspuns directorul? **90 la sută din participanții la anchetă au de făcut față unor obligații permanente sau ocazionale care, de la caz la caz, le înghit mai mult sau mai puțin timp.** Fenomenul diferă de la o localitate la alta. O suprasolicitare evidentă se remarcă însă în localitățile mai mici și la sate.

În unele locuri se resimte tendința de a încărca pînă peste puteri pe unii și aceiași oameni cu treburi care-i sustrag de la îndatoririle lor principale. Exemple, din păcate, sînt destule. **A. POPA,** directorul Școlii generale din Tufeni-deal, raionul Drăgănești-Olt, ne enumeră 12 obligații pe care le are în afara școlii, începînd de la munca de deputat și pînă la cea de membru în diferite comisii — de înfrumusețare a comunei, de tutelă, de deratizare, de combatere a febrei aftoase. Ne întrebăm dacă în comuna respectivă mai există vreo comisie din care să nu facă parte directorul școlii. Oare nu sînt acolo și alte cadre didactice sau alți oameni gospodari care să îndeplinească aceste munci?

În listele de atribuții pe care le au unii directori am întîlnit multe care prin însăși natura lor presupun consumarea unui mare volum de timp. Așa sînt, de pildă, comisiile de împăciuire, cu interminabilele lor ședințe și comisiile de tutelă. „De cîtva timp sînt cooptat ca membru al colectivului autorității tutelare de pe lîngă sfatul popular, cu obligația ca în fiecare joi de la orele 9—13 să particip la ședințele acestei comisii. În plus trebuie să efectuez pe teren diferite anchete sociale". **(ȘT. ROȘU,** Constanța).

De multe ori, în condițiile existenței unui mare număr de sarcini pe umerii aceluiași om sau a cooptării automate, „de drept" a directorilor în multe și diferite munci, calitatea de membru al diferitelor comisii îmbracă un aspect pur formal, practic fiind imposibilă o activitate laborioasă în atîtea sectoare.

Pe lîngă toate aceste sarcini cu caracter **permanent,** vin cele **ocazionale,** care mai totdeauna sînt fie „urgente", fie „importante", fie „neprevăzute". După părerea unora acestea sînt cele mai multe, cele care răstoarnă toate planificările, în consecință, cei mai periculoși cronofagi. „Conform planului săptămînal de muncă, activitatea mea nu este supraîncărcată. Pe parcurs însă, apar o serie de probleme care cer să fie rezolvate urgent și astfel totul se încurcă și se încarcă" **(L. TERENTE,** Mangalia).

O fotografie a supraîncărcării

În sfîrșit, pentru a ilustra ce înseamnă bugetul-timp al unui director „plurirespons abil", iată un fragment din răspunsul pe care ni l-a dat prof. **GH. MOVILĂ,** directorul adjunct al Liceului din Moinești:

„Am să prezint o lună de activitate din acest an școlar — perioada 14 februarie — 14 martie — lună în care în mod întîmplător, mi-am notat toate orele consumate în afara școlii. (Răspund de absoluta exactitate a celor consemnate și rog pe oricine să ia drept mărturie sigură diversele procese-verbale care s-au încheiat.)

Iată cum arată acest program:

Marți 14 febr., orele 9—13: instruire la secția de învățămînt raională în vederea unui control la Școala profesională din Lucăcești.

Miercuri 15 febr., orele 8—16: ca membru al colectivului de metodiști al secției de învățămînt am participat la un control la Școala profesională din Lucăcești.

Joi 16 febr., orele 6—16: idem.

Luni 20 febr., orele 6—16: deplasare în comuna Ghimeș, pe linia comisiei învățămîntului de stat.

Marți 21 febr., orele 18—20: am condus seminarul la învățămîntul ideologic, ca propagandist.

Sîmbătă 25 febr., orele 16—24: (incluzînd întîrzierile de rigoare) am făcut parte din juriul „dialogului pe aceeași scenă" între cluburile din Comănești și Zemeș.

Luni 27 febr., orele 8—16: secția de învățămînt, ședință cu directorii.

Luni 27 febr., orele 18—24: returul „dialogului pe aceeași scenă".

Marți 28 febr.,: la Moinești — ședința comisiei învățămîntului de stat (5 ore).

Marți 7 martie, orele 8—16: deplasare în comuna Agăș, pe linia comisiei învățămîntului de stat.

Marți 7 martie, orele 17: ședința biroului consiliului raional al pionierilor convocată și amînată pentru neparticiparea unor membri (am consumat inutil aproximativ 3 ore)

Joi 9 martie, orele 8—13: ședință cu directorii la Moinești.

orele 13—14: ședința biroului consiliului raional al pionierilor.

orele 14—18: instruirea propagandiștilor.

Sîmbătă 11 martie, orele 6—19: deplasare la Bacău, plenara consiliului regional al pionierilor.

În total un număr de 99 ore, adică peste 12 zile a cîte 8 ore de muncă. Toate acestea într-o lună de 28 de zile!

Îmi fac autocritica și cer să fiu tras la răspundere pentru că în această perioadă n-am făcut nimic ca membru al celor trei organe pionierești (în afara ședințelor care s-au ținut sau nu) și nici în cadrul comisiei pentru curățenia și salubritatea orașului al cărei membru sînt.

Dacă acestea au fost „deplasările", las capacitatea dv. de înțelegere să completeze programul activității desfășurate în școală".

Ceva rămîne totuși pe dinafară

Care sînt consecințele acestor suprasolicitări? Primele repercusiuni se resimt în îndeplinirea unor sarcini legate de conținutul muncii de îndrumare a procesului de învățămînt.

85 la sută din directorii anchetați ne-au mărturisit că nu reușesc să asigure asistențelor la ore o ritmicitate conform planificării. De multe ori ele rămîn neefectuate, iar alteori trebuie aglomerate în anumite perioade ale anului școlar sau „recuperate pe parcurs" în cea mai mare grabă. Fenomenul este dăunător și devine grav prin faptul că este general. Părții de vină a solicitatorilor „din afară" — în numeroase cazuri chiar organele de învățămînt — li se adaugă și lipsa de fermitate a unor directori în îndeplinirea acestor obligații stabilite de actele normative școlare. În general, s-a încetățenit părerea că asistența la oră este lucrul la care se poate renunța cel mai ușor. Or, știut este că asistența este mijlocul cel mai eficient de a cunoaște modul de desfășurare a procesului instructiv-educativ, de a-l îndruma concret.

Deși din fericire pe cale de dispariție în ultimul timp, în perioada efectuării anchetei am înregistrat încă un mare număr de absențe de la ore (e vorba aici de obligațiile de catedră pe care le au directorii). Motivele? Diferite. Nici unul de neînlăturat. Toate sînt mărunte, dar în optica promotorilor unor asemenea practici ele capătă aspectul unor „probleme de importanță capitală". Realitatea: convocări neprevăzute, ședințe de analiză (multe și prost plasate în timpul programului de muncă), schimburi de experiență prelungite etc. Din cele 16 exemple pe care le avem, remarcăm că absolut toate se datoresc secțiilor raionale sau regionale de învățămînt, adică tocmai celor care ar trebui să vegheze la înlăturarea tuturor cauzelor care împietează bunul mers al învățămîntului, celor care trebuie să urmărească respectarea cu strictețe a regulamentelor școlare prin care se interzice cu desăvîrșire scoaterea oricăror cadre didactice de la ore.

Studiul pe apucate

Alte consecințe nefaste se răsfrîng asupra timpului destinat studiului, a perfecționării profesionale. Mărturisim că datele obținute după analiza răspunsului privind studiul și perfecționarea profesională a directorilor ca și activitatea acestora în domeniul științific ne-au îngrijorat. Iată, de pildă, care este procentul directorilor care au grade didactice: 27,5 la sută.

75 la sută dintre directorii consultați sînt de părere că timpul rezervat de ei pentru studiu este insuficient.

Cînd se studiază? Răspunsurile sînt din cele mai diferite — seara tîrziu; dimineața, în zori, înainte de a începe ziua de lucru; în cursul zilei, „pe apucate"; „între două ședințe". Puțini sînt aceia care au reușit să dea studiului un caracter organizat, să-i afecteze un număr suficient de ore plasate într-o perioadă „fertilă" a zilei.

Ce se studiază? Aproape nimic privind munca de conducere a școlii. Este drept că, și dacă ar avea timp, și ar vrea cu tot dinadinsul, directorii de școală ar găsi numai o infimă literatură pedagogică dedicată în mod special muncii lor. Lipsesc cărțile, studiile, articolele chiar, care să vorbească despre știința conducerii școlii.

Dar, și dintre puținele lucrări existente, nu toate sînt cunoscute, studiate. Așa de pildă, abia 10 la sută din cei care ne-au răspuns cunosc sau au studiat lucrarea „Munca metodică în școlile generale și în licee" de I. Dumitrescu și Nicolae Andrei, o carte relativ recentă de un real folos directorului de școală.

Aproape jumătate din directorii chestionați ne-au mărturisit că de cele mai multe ori studiul lor se rezumă la lectura presei — cotidiene, pedagogice sau de specialitate.

La drept vorbind, preocuparea generală pentru studiu, pentru **perfecționarea profesională a muncii de conducere a școlii este foarte firavă.** Ceea ce realizează fiecare în domeniul perfecționării profesionale, al ridicării calificării și competenței sale științifice se face nu atît în domeniul muncii de director, ci al celei de profesor. Poate este semnificativ în această privință faptul că cei mai mulți directori care și-au susținut examenele pentru obținerea gradelor didactice au redactat lucrarea nu din experiența dobîndită ca director de școală, ci din cea de la catedră. Timpul dedicat familiei, odihnei, recreerii? Alături de timpul dedicat studiului, acesta este cel mai adesea sacrificat.

Un răspuns semnificativ:

— De fapt întrebarea dv. mi-a atras atenția asupra faptului că mai trebuie rezervat timp anume și familiei. Am să mă străduiesc să realizez ceva și în această direcție, dar mă tem că n-am să izbutesc. Familia este pînă acum „instituția" cea mai puțin pretențioasă. Sper ca la anul să fiu mai atent și cu ea, mai cu seamă că fiul meu, ca elev în clasa a V-a, va avea nevoie de mai multă îndrumare din partea mea. **(C. DRAJNEANU,** Mizil).

O concluzie categorică se desprinde — există posibilități și trebuie ca timpul directorului de școală să fie mai rațional folosit. **Se impune să fie înlăturat întîi balastul care-l încarcă inutil. Ar fi un prim pas. Apoi trebuie studiate atent și alte probleme ale folosirii mai judicioase a timpului de muncă, cum ar fi, de pildă, proporția între activitatea efectivă la catedră, cea de îndrumare a procesului de învățămînt și munca de birou și administrativ-gospodărească. Degrevarea completă de ore văduvește școala de contribuția pe care ar putea să o aducă la pregătirea elevilor unii dintre cei mai buni pedagogi. Ea diminuează, totodată, capacitatea directorului de a îndruma cadrele didactice din școala pe care o conduce. Mulți dintre participanții la anchetă s-au întrebat: de ce oare directorii sînt degrevați total de ore și nu sînt degrevați nici măcar parțial de multele atribuții minore pe care le au în prezent în cadrul școlii?**

Timpul petrecut de director în școală poate deveni mai „rentabil" pentru procesul de învățămînt. Concentrarea asupra esențialului muncii instructive și educative va fi, în felul acesta, un mare cîștig pentru școală. **Iată o problemă la care trebuie să reflecteze fără întîrziere forurile de învățămînt.**

MIRCEA IONEL

Lectură în bibliotecă

Pregătirea viitorilor profesori de fizică și matematică se efectuează la nivelul celor mai perfecționate realizări științifico-tehnice

RELIEF pe negativ

Bonjour, monsieur le professeur...

Doi amici, de prin părțile Argeșului, stau de vorbă:

— Spune-mi — întreabă unul dintre ei — știi franțuzește?

— Ei, o rup și eu pe ici pe colo: bon jour, bon soir, cîteva propoziții uzuale.

— Buun! tocmai cît trebuie. Cere să te numească examinator la franceză în comisia de examene la o secție fără frecvență.

— Păi, cum îți închipui că se poate așa ceva?

— Vezi bine că se poate! Altfel cum ar fi putut fi numiți în comisiile „fără frecvență", examinatori la franceză, profesoara de germană Iuliana Dumitrescu și profesorul de filozofie Aurel Popescu? Doar profesori calificați de franceză sînt destui...

— Atunci crezi că s-ar putea să mi se admită și mie o asemenea cerere?

— Păi, de ce nu?... Adică stai... să-ți văd ochii. Sînt albaștri-cenușii? Îmi pare rău, n-ai șanse. N-o să le placă celor de la secția de învățămînt.

O scrisoare din tabără și un răspuns

Tovarășe de la gazetă, pe mine mă cheamă Mihai Fazekas și am 10 ani. În acest an, am avut și eu ocazia să plec în tabăra de la Năvodari. De la Sf. Gheorghe ne-a însoțit tovarășa profesoară Enikö Tókos de la școala din comuna Micloșoara. Grozav am dus-o în tabără datorită tovarășei profesoare... Ne-a ținut numai pe palme — cum ar spune unul dintre tovarășii aceia care scrie glume prin revista „Urzica". Dar ce palme. Stele verzi vedeam din pricina lor și eu și alți colegi ai mei. Acum, să nu vă închipuiți că tot timpul ne dădea palme. Nu, ne mai trăgea și de urechi.

Cînd ne-am întors acasă, la Sf. Gheorghe, iarăși m-a făcut să simt din plin grija pe care mi-o poartă... O poartă mare, de fier, a liceului, acolo m-a lăsat tovarășa profesoară Enikö Tókos și a dispărut. Am plîns, am plîns, pînă m-a găsit un alt tovarăș profesor și m-a dus la el acasă. Acolo au venit părinții mei de m-au luat. Vă asigur că n-am să uit curînd vacanța petrecută sub privegherea tovarășei Enikö Tókos.

MIHAI FAZEKAȘ
elev, comuna Brăduț,
raionul Sfîntu Gheorghe

Dragă Mihai,

Te asigurăm că pe viitor profesoara Tókos n-a să mai fie așa de darnică cu bătaia. Nu, nu i-a dat nimeni vreo palmă, că secția de învățămînt nu bate cu palma, ci cu „mustrarea scrisă cu avertisment". Dar și asta usturǎ!

PEDAGOGII - PĂRINŢI
ŞI CEI 550 DE COPII DIN BEIUŞ

Vechi centru şcolar, apropiat din acest punct de vedere cu Blajul, Beiuşul a constituit de-a lungul vremii un focar de cultură românească. Liceul de aici, bunăoară, va împlini în anul viitor o sută patruzeci şi doi de ani de la înfiinţare.

Aici, în acest oraş cu vechi tradiţii de învăţămînt, şi-au găsit adăpost statornic 550 de copii pe care viaţa nu i-a primit de la început cu braţele deschise şi cu flori... Cinci sute cincizeci de copii care au cunoscut prea puţin sau deloc cîntecul de leagăn al mamei. Pentru cititorul grăbit şi neavizat concluzia s-ar desprinde pripită şi deci nefondată :

— Aha ! este vorba de un orfelinat. Apoi, şi-ar completa eventual imaginile cu literatura care a supralicitat dramatismul acestei teme.

Dar casa de copii şcolari din Beiuş, deloc izolată, ascunsă sau uitată ca cele din literatura amintită, ci o clădire impunătoare, aşezată în centrul localităţii, îl face pe vizitator să-şi reconsidere impresiile false. Dacă le-a avut.

Cunoştinţă cu o mare familie

Pătrundem în incinta şcolii cu oarecari emoţii. O dată cu întreaga ambianţă caldă, prietenească, ne întîmpină un om uscăţiv, în floarea vîrstei. Este profesorul Ioan Goga, directorul şcolii şi părintele de drept a cinci sute cinci zeci de copii. Alături de el cincizeci şi cinci de cadre didactice — profesori şi educatori — s-au hotărît să modeleze cu migală şi răbdare conştiinţele acestor copii.

Prima imagine prin intermediul căreia am cunoscut acest colectiv este aceea a preocupărilor gospodăreşti. Şcoala toată este un vast şantier. Peste tot se lucrează în vederea deschiderii noului an şcolar. În clase, laboratoare, dormitoare, coridoare, la terasele interioare şi în sălile de baie s-a introdus încălzire centrală. Acum se operează finisajul. Pe terenul şcolii a fost construită o microtermocentrală.

În curtea principală elevi de toate mărimile, de la preşcolari pînă la absolvenţi de liceu. Ce fac, cu ce se ocupă ? Unii ajută la curăţirea terenului de reziduurile materialelor de construcţie. O fac cu multă plăcere, doar e casa lor. Alţii, mai mici, văzînd exemplul „fraţilor" mai mari stivuiesc surcele şi şipci, deşi nimeni nu i-a invitat s-o facă. Modelul pozitiv, cum spun pedagogii !

În gospodăria aceasta mare a casei de copii sînt sute de guri de hrănit. Mijloacele materiale puse la dispoziţie de către stat permit însă ca magaziile să fie pline.

Belşugul material se îmbină strîns cu preocupări pentru o ambianţă plăcută. Se preconizează (şi în parte s-a şi realizat), de exemplu, ca nici un dormitor să nu semene cu altul, astfel încît prin coloritul şi organizarea interiorului fiecăruia, acestea să aibă o notă aparte de căldură şi intimitate.

— Ce activităţi de vacanţă aţi realizat ?, ne adresăm tov. director Ioan Goga.

— Cu toate că sîntem foarte ocupaţi cu reparaţia capitală pe care o întreprindem, n-am neglijat organizarea vacanţei. Excursii în cadrul regiunii, la Vadul Crişului, drumeţii la Cetatea Timişului şi peştera Meziad. Aici, pe loc, întreceri sportive, învăţarea înotului, organizat şi supravegheat, şi bineînţeles lectura. Biblioteca cuprinde un număr de peste 12.000 de volume.

Specificul muncii instructiv-educative în casele de copii cere o dăruire pedagogică deosebită. Aceste unităţi şcolare au menirea nu numai să instruiască pe aceşti copii dezrădăcinaţi din familiile lor, ci să se şi substituie familiei. Ne întrebăm de aceea care este raţiunea diferenţei de salariu între cei ce sînt încadraţi „profesori" şi cei ce sînt încadraţi ca „educatori" ? Doar nici calificarea, nici cuantumul muncii şi nici calitatea ei nu-i diferenţiază.

O problemă de selecţie : repartizarea se face de către o comisie regională de triere, care întocmeşte documentele şi organizează un examen general, mai mult sau mai puţin sumar. Experienţa dovedeşte drept foarte necesar ca în cadrul acestor comisii să fie prezent şi un specialist defectolog, un psiholog şi — de ce nu ? — un cadru didactic reprezentant al casei de copii respective. Credem că selecţia ar fi îmbunătăţită. De ce ? Pentru că nu rareori sînt repartizaţi şi copii cu diverse deficienţe, care trebuiau plasaţi de la început în unităţile şcolare create special în acest scop.

În ceea ce priveşte sistemul muncii educative în casele de copii, acesta apare, după cum ne mărturisesc şi conducătorii instituţiei pe care o vizităm, insuficient conturat. Recente schimburi de experienţă desfăşurate la Predeal şi Bucureşti, foarte utile de altfel, nu au elucidat o serie de probleme. Este de aceea lăudabilă preocuparea colectivului cadrelor didactice de aici de a elabora un proiect de metodică privind munca educativă în casele de copii şcolari. În cadrul acestuia se preconizează, printre altele, ca educatorul să aibă continuitate de la clasa I la clasa a VIII-a, cît şi o corelare strictă a muncii educatorului cu cea a dirigintelui.

Semnificaţiile unor întîlniri şi discuţii

— Pregătirea elevilor vă satisface ?

— Putem afirma cu certitudine că da, ne spune prof. Raisa Ghilea. Toţi elevii noştri, absolvenţi ai clasei a VIII-a au reuşit la concursul de admitere în diferite alte şcoli. Un număr de 53 de elevi au intrat în liceu. Nici unul dintre elevii noştri nu pleacă în producţie necalificaţi. Aşa că, de la şcolile profesionale şi pînă la facultăţi avem reprezentanţii noştri.

Casa de copii şcolari nu e un bastion închis, ferit de relaţii cu lumea înconjurătoare, de relaţii cu societatea în ansamblu, ci dimpotrivă.

— Viaţa voastră — mă adresez Anei Leş, elevă în clasa a XI-a — nu se desfăşoară numai între orele de curs şi cele de meditaţie. Luaţi parte desigur şi la activităţi... mai recreative.

— Distracţii ? Suficiente. Excursii, filme, drumeţii, vacanţe în tabere şcolare, muzică. Avem o orchestră a noastră.

— Fotbal cît vrei, baie la Criş şi chiar plimbări în oraş, intervine Ilie Sturz, elev la U. M. Timişoara.

— Acestea sînt distracţiile... Dar preocupările pentru viitor ?

— Medicina...

— ? ? ?

— Printre alte motive, ca pasiunea, dorinţa de a şti, viaţă, anumite afinităţi etc., am şi pe aceea de a deveni medic într-o casă de copii. Pentru mine e un ideal fără de preţ.

Petru Miheş — absolvent al Şcolii tehnice de geologie — va pleca în curînd în producţie.

— Care este sentimentul dominant la această răscruce de drumuri ?

— Poate că e puţin cam paradoxal... Mă încearcă şi regretul şi bucuria. Regretul că plec din marea mea familie şi bucuria că intru în producţie într-o societate pe care am visat-o de mic. Voi reveni întotdeauna cu drag, de cîte ori va fi posibil, aici unde am crescut şi am înţeles ce înseamnă omul, viaţa sa şi rostul său în societate.

Casa de copii şcolari din Beiuş este vizitată adesea de foştii săi absolvenţi ajunşi ingineri, tehnicieni, muncitori calificaţi, doctori, profesori. Întîmplarea face să-l cunoaştem pe unul dintre aceştia, profesorul Ion Ilieş, directorul Şcolii generale din Lunca.

Îl solicităm să ne răspundă la cîteva întrebări. O face cu plăcere, dar, cum e şi firesc, de pe poziţia pedagogului care educă.

— În ce măsură se poate substitui casa de copii familiei ?

— Nimic nu poate înlocui familia. Casa de copii tinde însă să răspundă la cît mai multe din menirile familiei. De aici, responsabilitatea deosebită a profesorilor din aceste unităţi, necesitatea unui climat de deplină înţelegere din partea pedagogului.

— Care a fost bucuria cea mai mare din viaţa dv. de pînă acum ?

— Atunci cînd am absolvit facultatea ; poate şi pentru faptul că prin aceasta demonstram că strădaniile depuse de către profesorii mei n-au fost făcute în zadar. Dar, îndeosebi, bucuria de a şti că puteam, începînd din momentul acela, să răspund printr-o muncă în folosul societăţii la toată grija pe care a avut-o statul pentru mine.

Cele văzute la Casa de copii din Beiuş, discuţia cu directorul, cu actualii şi foştii elevi, mi-au întărit convingerea că cei 550 de copii ai acestei numeroase familii vor putea să-şi realizeze visurile cele mai îndrăzneţe, în năzuinţa lor, — firească şi legitimă omului, — de a cunoaşte fericirea.

TR. ISPAS

Concurs de navomodele

Irezistibila atracţie a tehnicii moderne

VIZITELE ÎN ÎNTREPRINDERI şi eficienţa lor pedagogică

De ani de zile, de cînd vizitele în producţie au intrat în practica obişnuită a şcolilor, ne-am deprins să le socotim absolut necesare, realizabile şi eficace. Şi ne-am obişnuit într-atîta cu ele, încît avînd în vedere aproape exclusiv avantajele ne-am preocupat prea puţin de estimarea efectivă a valorii lor reale.

Pregătite şi organizate cu pricepere, vizitele în întreprinderi dau elevilor ocazia să găsească aplicaţii practice pentru cunoştinţele teoretice şi tehnologice însuşite în şcoală, să-şi însuşească noi cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice, să cunoască aspectele variate ale producţiei, să-şi dezvolte interesele şi să-şi cultive anumite trăsături morale pozitive. Aceste avantaje sînt analizate pe larg în manualele de pedagogie, în metodici şi diferite studii apărute. De aceea nu ne propunem să insistăm aici asupra lor, ci să aducem în discuţie doar reversul problemei, despre care s-a vorbit mult mai puţin : dificultăţile pe care le implică organizarea şi desfăşurarea vizitelor în producţie.

Vom căuta mai ales răspuns la întrebările : cît folosesc elevii de pe urma vizitelor, în condiţiile concrete în care se realizează ele acum, şi ce dificultăţi prezintă organizarea acestor vizite pentru şcoli şi întreprinderi.

Să plecăm de la fapte.

Continuînd sistemul practicat în şcoala de 11 ani, planul de învăţămînt actual al liceului de cultură generală, prevede, la clasele IX-XI, trimestrial, obligativitatea efectuării a 3 zile de vizite în producţie, fiecare cu o durată a 5 ore, deci anual vizitele însumează 45 de ore de curs. Ele reprezintă o completare a cursului de cultură tehnică şi cad în sarcina profesorilor de tehnologie. Potrivit prevederilor din instrucţiunile ce reglementează aceste vizite ar trebui să participe la ele şi diriginţii claselor respective, şi profesori de la alte obiecte de învăţămînt (fizică, chimie etc.); dar în fapt, acest lucru se realizează rareori.

Observaţiile făcute în ultimii doi ani la mai multe şcoli din Bucureşti şi din Braşov, discuţiile cu profesorii şi directorii acestor şcoli ne-au arătat şi alte elemente care trebuie să intre în calculul rentabilităţii pedagogice a vizitelor în producţie.

1. Cum se realizează vizitele în întreprinderi şi ce dificultăţi întîmpină şcolile ?

a. Mai întîi, trebuie să amintim un lucru cunoscut de toţi cei care se preocupă — direct sau indirect — de organizarea vizitelor : dificultatea de a obţine aprobarea unor întreprinderi. Din motive pe care nu le putem trece cu vederea (şi asupra cărora vom reveni), întreprinderile dau cu greutate aprobările pentru vizite, sau uneori pur şi simplu le refuză. De aici, două consecinţe : timp pierdut cu demersurile de către profesorii care organizează vizitele ; imposibilitatea de a realiza unele vizite proiectate sau înlocuirea lor cu altele.

b. Cel mai mare inconvenient pe care-l prezintă vizitele obişnuite în producţie, este **consumul mare de timp pentru elevi şi eficacitatea lor redusă din punct de vedere instructiv şi educativ.** Să ne explicăm. Dacă o vizită durează 5 ore — cum am constatat că organizează unii profesori „zeloşi" —, comitem o greşeală pedagogică : nici un elev nu este capabil să stea în picioare 4—5 ore, în zgomotul din secţiile întreprinderii, să fie atent şi să înregistreze o avalanşă de date şi impresii noi. De fapt, explicaţiile profesorului sau ale ghidului, adresate unui număr mare de elevi (de regulă, o clasă întreagă), nici nu se aud întotdeauna, din cauza zgomotului. Rezultatul — înregistrat la cîteva vizite prin probe de control — este foarte modest în ceea ce priveşte asimilarea cunoştinţelor şi stimularea intereselor, iar oboseala elevilor este evidentă.

c. Nu trebuie să uităm apoi, **perturbarea** produsă de aceste vizite în programul şcolii. Dacă anumite clase fac vizite în timp ce altele au cursuri, profesorii interesaţi în vizită (fizică, chimie ş.a.) au de cele mai multe ori lecţii la alte clase şi nu pot participa.

De aceea, elevii fac vizitele însoţiţi doar de profesorul de cultură tehnică şi, eventual, de diriginte, care se preocupă de obicei mai mult de disciplina elevilor (explicaţiile fiind date de profesorul de cultură tehnică şi de personalul întreprinderii). Cu unul sau doi profesori la o clasă de circa 40 de elevi, nu e de mirare că vizitele se desfăşoară de obicei în condiţii organizatorice şi metodice nesatisfăcătoare, iar randamentul lor instructiv-educativ este slab.

2. Şi acum: dificultăţile create pentru activitatea unor întreprinderi.

a. În primul rînd, unele întreprinderi sînt prea aglomerate cu vizite : fie că sînt întreprinderi mari, moderne, din marile centre industriale — şi de aceea, preferate de toţi care organizează vizitele —, fie că e vorba de întreprinderi din oraşele mai mici sau mai puţin industrializate, care sînt vizitate, inevitabil, de toate şcolile din localitate. Şi într-un caz şi în celălalt, întreprinderile sînt puse în situaţia să primească un mare număr de vizite. Dăm doar două exemple. Din cele peste 30 de întreprinderi industriale din raza oraşului Braşov, sînt vizitate pentru cursul de cultură tehnică de la clasele IX-X, în special patru mari întreprinderi : „Tractorul", „Steagul Roşu", „Rulmentul" şi „Fabrica de unelte şi scule". La liceele din Braşov au fost însă în anul şcolar 1966—1967, 66 clase IX—X, care aveau obligaţia — conform planului de învăţămînt — să facă în total 594 zile de vizite. Dacă le-am repartiza în mod egal pe cele patru întreprinderi solicitate obişnuit, ar reveni pentru fiecare un număr de aproximativ 150 de vizite anual. Sau la Bucureşti: din cele aproximativ 150 de întreprinderi, sînt vizitate mai mult 10—12 („23 August", „Republica", „Semănătoarea", „Electromagnetica", „Vulcan", „Griviţa Roşie" ş.a.). Dar la liceele din Bucureşti există un număr de 474 clase a IX-a şi a X-a şi cele mai multe fac — sau încearcă să facă — vizitele la aceste întreprinderi.

b. Este uşor de înţeles că un număr aşa de mare de vizite, provoacă anumite inconveniente întreprinderii. În primul rînd, consumă timp, iar timpul înseamnă producţie planificată. Lăsînd la o parte timpul consumat de unii oameni cu „aranjamentele preliminare" (aprobarea şi pregătirea vizitelor), să ne gîndim la timpul pe care îl pierd inginerii sau maiştrii din întreprinderea ce conduc vizita. S-a constatat că în timpul vizitelor **scade ritmul de muncă.** Pierderea reală de timp pentru întreprindere este deci mult mai mare.

Desigur, nu toate inconvenientele amintite sînt inevitabile. O bună parte din ele ar putea fi reduse sau eliminate, dacă s-ar folosi o metodică mai bună în organizarea şi desfăşurarea vizitelor. Anume : dacă s-ar face o planificare centralizată a vizitelor (la secţiile de învăţămînt), pentru toate şcolile din oraş sau raion, evitîndu-se supraaglomerarea unor întreprinderi şi neglijarea altora cu acelaşi profil ; dacă s-ar antrena un număr mai mare de profesori şi s-ar face vizite cu o tematică complexă, pe grupe mici de elevi (lucru posibil numai în afara orelor de curs, sau în timpul vacanţelor) ; dacă s-ar pregăti cu minuţiozitate vizitele şi s-ar valorifica multilateral rezultatele etc. Totuşi, acestea sînt corective care pot îmbunătăţi situaţia actuală, dar nu o pot schimba radical.

3. Dacă punem în balanţă avantajele reale şi cunoscute ale vizitelor în producţie şi dificultăţile — mai puţin cunoscute, dar tot atît de reale — rezultatul nu este în favoarea continuării actualului sistem. Reiese destul de clar din evaluarea sumară pe care am făcut-o, că **vizitele în întreprinderi, aşa cum se fac în mod obişnuit, sînt nerentabile din punct de vedere pedagogic.** Dificultăţile sînt mai mari decît avantajele, „capitalul" investit este mai mare decît „produsul" instructiv-educativ obţinut.

De aici **nu trebuie trasă, totuşi, concluzia că vizitele ar trebui eliminate cu totul din practica şcolii.** Ar însemna să cădem în cealaltă extremă, tot atît de dăunătoare ca şi prima (excesul de vizite). Este necesar doar **să le raţionalizăm. Aceasta înseamnă să le reducem numărul, să stabilim categoriile de vizite necesare şi posibile şi să ameliorăm metodica acestor vizite.** Mai concret :

a. În locul actualului sistem — care prevede cîte 9 zile de vizite anual (3 pe trimestru) în fiecare clasă şi 27 zile în primii trei ani de liceu — s-ar putea menţine doar 1—2 vizite pe an făcute cu toţi elevii unei clase, în întreprinderi cu profiluri diferite (construcţii de maşini, electrotehnică, chimie, textile, industrie alimentară etc.). Rostul acestor vizite ar fi să-i familiarizeze pe elevi cu producţia întreprinderilor şi cu munca concretă a oamenilor, urmărindu-se în special obiective educative : preţuirea muncii productive, stimularea unor interese multilaterale, cultivarea sentimentului de mîndrie faţă de realizările noastre etc. Pentru asemenea obiective, vizitele în producţie — bineînţeles, dacă sînt bine organizate — sînt mijloace de educaţie extrem de importante,

b. A doua categorie de vizite în întreprinderi — după părerea noastră, necesare şi posibile fără dificultăţi deosebite — sînt **vizitele organizate cu grupe mici de elevi,** interesaţi în mod special de cunoaşterea anumitor întreprinderi. Este vorba de membrii unor cercuri tehnice (auto, radiotehnică etc) şi de elevii din ultimele clase ale şcolii, care doresc să îmbrăţişeze profesiuni cu profil tehnic, întîlnite în aceste întreprinderi. Prin asemenea vizite s-ar cultiva interesele manifestate de elevi şi s-ar realiza — pe lîngă acumularea de cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice — şi unele obiective importante ale orientării profesionale : completarea informaţiei elevilor despre profesiuni, consolidarea intereselor profesionale şi verificarea alegerii profesiunii. De exemplu, dacă aflăm cu ajutorul unui chestionar sau al discuţiilor noastre cu elevii că dintre elevii claselor a XI-a de la un liceu 50 doresc să se facă ingineri, de diferite specialităţi, ar urma să organizăm cîte 1-2 vizite cu fiecare grup în întreprinderea cea mai adecvată ca profil. Numărul elevilor fiind mic, dificultăţile semnalate mai înainte s-ar reduce mult.

c. Reducînd ponderea vizitelor în producţie în ansamblul procesului de învăţămînt, ar trebui să intensificăm folosirea filmului didactic şi a altor mijloace (modele, machete etc.). Aceasta ar fi, de altfel, în spiritul modernizării învăţămîntului, care presupune o simplificare a mijloacelor şi o sporire a randamentului şcolar. Filmul didactic, din punct de vedere instructiv, este mai eficace decît vizitele în producţie, pentru motive ştiute : selecţia esenţialului (care adesea este mascat în condiţiile improprii ale vizitelor în întreprinderi), posibilitatea repetiţiei, economia de timp ş.a. **Desigur că deplasînd accentul de pe vizitele în întreprinderi pe filmele didactice, sîntem obligaţi să ne preocupăm de producţia de filme** şi de introducerea lor pe scară largă în şcoli. (Este ştiut că în unele şcoli nu se folosesc nici filmele care există şi sînt necesare în predarea unor lecţii).

Această restructurare a concepţiei despre vizitele în întreprinderi ar actualiza unele sarcini mai vechi ale cercetării pedagogice : elaborarea metodicii vizitelor (pentru cele două categorii de vizite despre care am vorbit), stabilirea listei filmelor care ar trebui turnate şi a metodicii folosirii lor. Îmbinînd măsurile organizatorice imediate, cu cercetările ştiinţifice de perspectivă, se poate face încă un pas înainte în direcţia modernizării învăţămîntului nostru.

MIHAI GHIVIRIGĂ
şef de sector la Institutul de ştiinţe pedagogice

PREGĂTIRI PENTRU NOUL AN ŞCOLAR

STADIUL REPARAŢIILOR ÎN ŞCOLI

„Toţi directorii şcolilor unde continuă să existe şantiere de reparaţii se află la posturi", ni s-a spus la secţia de învăţămînt a Sfatului popular al oraşului Bucureşti. Iată un lucru bun, căci dacă e evident că reparaţiile le execută constructorii — în cazul de faţă cei de la întreprinderile raionale de construcţii şi reparaţii — important este şi rolul mobilizator al personalului didactic. Supravegherea, stăruinţa, sînt evidente atît în nivelul calitativ al majorităţii lucrărilor executate în această vară cît şi în ritmul de execuţie mai susţinut decît în anii precedenţi.

De altfel, această colaborare a pornit chiar de la vicepreşedinţii Comitetului executiv al Sfatului popular al oraşului Bucureşti, care se ocupă de sectoarele de învăţămînt şi construcţii, eficienţa ei vădindu-se în stadiul relativ avansat în care se află majoritatea reparaţiilor.

Este de semnalat faptul că, în această a doua parte a vacanţei, ritmul muncii pe şantiere sporeşte. Dacă la 20 iulie doar 100 de lucrări erau terminate (din care 53 recepţionate, 87 executate în proporţie de peste 75 la sută, iar 69 între 51 şi 75 la sută, la 3 august situaţia se prezenta în felul următor : 201 lucrări terminate, 112 — executate în proporţie de peste 75 la sută, 80 — între 51 şi 75 la sută. După cum se vede, în anul acesta, s-a vădit o mai temeinică organizare a muncii, atît a constructorilor, cît şi a secţiilor de învăţămînt şi a cadrelor didactice. Comisii speciale delegate de secţiile de învăţămînt au controlat în permanenţă stadiul şi calitatea lucrărilor, informînd operativ comitetele executive ale sfaturilor populare raionale. Totuşi situaţia nu poate fi considerată pe deplin satisfăcătoare : încheierea în termen a 81 de lucrări, adică circa 17 la sută din total, se află încă sub semnul întrebării ; dintre acestea 16 nici nu erau începute la data de 3 august.

Chestiunea principală care se pune la ora actuală este ca nici măcar un şantier să nu continue după începerea anului şcolar. Căci chiar un singur caz negativ de acest fel poate stînjeni activitatea a sute de elevi şi profesori, care trebuie să pornească din plin din prima oră a noului an şcolar. Se impune deci lichidarea de urgenţă a tuturor rămînerilor în urmă prin grăbirea ritmului lucrărilor şi, acolo unde este necesar, prin mobilizarea unui surplus de muncitori.

Ritmul intens nu poate fi însă nicidecum o scuză a calităţii necorespunzătoare. Nu pot fi admise fenomene ca acelea constatate la Liceul „Aurel Vlaicu" sau la Şcoala generală nr. 246 unde zugrăveala la etajul II s-a efectuat mai înainte de a se repara acoperişul, fapt care a determinat apoi o refacere parţială.

Atragem, de asemenea, atenţia că faţă de numărul de lucrări terminate, recepţia este mult rămasă în urmă, cu atît mai mult cu cît această operaţie nu reprezintă o simplă formalitate, ci un prilej pentru beneficiar de a-şi manifesta întreaga exigenţă. Deficienţele în execuţie observate cu prilejul recepţionărilor pot fi lichidate prin remedieri. Or, îngrămădind operaţiunile de recepţionare către ultimele zile ale vacanţei, se pot ivi două situaţii la fel de dăunătoare : fie efectuarea unor lucrări suplimentare după începerea anului şcolar, fie, pentru a evita remedierile, acordarea de rabat la calitate.

Pe ansamblul lucrărilor raioanele 1 Mai — cu 62 obiective, toate atacate — şi Griviţa Roşie sînt cele mai avansate în pregătirea şcolilor pentru noul an ; îngrijorătoare rămîneri în urmă se vădesc în raionul Lenin. Dar majoritatea greutăţilor constatate aici, ca şi în alte raioane, pot fi înlăturate printr-o conlucrare mai strînsă între organele de învăţămînt şi constructori.

Sînt însă şi cîteva situaţii mai greu de rezolvat, care depăşesc posibilităţile organelor locale. Astfel, de pildă, reparaţiile capitale de la Liceul „Emil Racoviţă", necesită 64 mc cherestea, de care constructorul nu dispune. Alt caz : Întreprinderea de confecţii metalice şi aparataje preconizează livrarea boilerelor necesare Şcolii generale nr. 182 abia în trimestrul IV. Într-o asemenea situaţie, chiar dacă livrarea s-ar face în prima lună a trimestrului — cînd nu se pune încă problema încălzitului — tot vor exista serioase greutăţi, deoarece şcoala are şi internat, iar elevii trebuie să facă baie. Pentru rezolvarea corespunzătoare a acestor probleme s-ar cere intervenţia direcţiilor de resort din Ministerul Învăţămîntului, care să trateze problemele direct cu ministerele tutelare ale întreprinderilor ce trebuie să participe la lucrările de pregătire a şcolilor pentru începerea anului şcolar.

AUREL RADU

BIBLIOGRAFIE

„Mic atlas de plante"

În Editura didactică și pedagogică se găsește într-un avansat stadiu editorial lucrarea „Mic atlas de plante din flora Republicii Socialiste România", de prof. univ. dr. docent I. Todor. Este vorba de un determinator format carte, care se adresează în primul rînd elevilor din școlile generale și licee, dar și tuturor naturaliștilor și oamenilor care îndrăgesc natura în general și florile în special.

Cunoașterea florilor și identificarea plantelor din natură a constituit întotdeauna o dorință și o preocupare plăcută, izvorîtă dintr-o necesitate practică, ca și din setea de frumos. Atlasul în curs de apariție constituie pentru cei care se inițiază în științele naturale un îndreptar și un stimulent pentru a cunoaște plantele ce cresc pe teritoriul patriei noastre, iar pentru biologi, ca și pentru cei care se ocupă de colectarea plantelor medicinale un material documentar și un mijloc de identificare a plantelor. El prezintă 804 specii și conține 175 de planșe.

În forma în care a fost conceput și realizat, atlasul va constitui desigur un ajutor prețios pentru studiul botanicii.

„Cum au cunoscut oamenii Pămîntul"

Lucrarea „Cum au cunoscut oamenii Pămîntul" de V. Hilt și I. Popovici, apărută de curînd în Editura științifică, prezintă căile străbătute de omenire pentru cunoașterea elementelor spațiului geografic al planetei noastre și, în strînsă legătură cu aceasta, dezvoltarea geografiei, a cărei îndelungată istorie, spun autorii, „se confundă, în unele privințe, cu însăși istoria cunoașterii Pămîntului" (pag. 299).

Vreme de milenii, problema cunoașterii Pămîntului a constituit — și continuă să constituie și în prezent — una din preocupările omenirii.

Nevoile vieții și dezvoltarea gîndirii l-au ajutat să-și îmbogățească și mijloacele de transport pe uscat și pe apă, să-și lărgească aria de circulație. Condițiile social-istorice din secolul al XV-lea din Europa au favorizat organizarea unor călătorii ce au dus la stabilirea unor noi căi de legături între popoarele diferitelor regiuni ale globului. A fost, pentru europeni, epoca cunoscută sub denumirea de „marile descoperiri geografice". Ulterior, dezvoltarea capitalismului, laolaltă cu dorința de cunoaștere a planetei noastre, au făcut ca mările și oceanele Pămîntului să devină drumuri spre teritoriile care asigurau industria modernă cu materii prime, cu mînă de lucru ieftină etc., spre piețele de desfacere.

Transformările economice, politice, sociale etc. au dus și la organizarea într-o formă superioară a cercetărilor privitoare la toate procesele și fenomenele de pe planeta noastră în particular și a Universului în general. La expedițiile organizate în acest scop au participat numeroși cercetători de seamă, care și-au închinat întreaga viață științei, sporind sfera cunoștințelor în toate domeniile lumii materiale. Autorii lucrării „Cum au cunoscut oamenii Pămîntul" subliniază în mod deosebit rolul jucat de Humboldt în ridicarea geografiei pe o treaptă superioară.

Lucrarea se ocupă în continuare de contribuția adusă de oamenii de știință de la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea la dezvoltarea științei geografice de către elementele progresiste din lumea întreagă.

Capitolul al IV-lea al lucrării scoate în lumină contribuția călătorilor români la cunoașterea diferitelor regiuni ale globului, precum și rolul jucat de oamenii de știință din țara noastră în dezvoltarea geografiei. Se acordă o atenție deosebită aportului dat la precizarea domeniului de cercetare a geografiei. Se subliniază astfel că, răspunzînd cerințelor ridicate de dezvoltarea social-economică a țării și a gîndirii geografice pe plan mondial, S. Mehedinți a desfășurat o bogată activitate în scopul elaborării teoriei și metodologiei geografiei moderne.

Lucrarea evidențiază și contribuția adusă la dezvoltarea geografiei de către G. Vîlsan, subliniind definiția dată de acesta geografiei moderne, complexul natural reprezentat prin „țesătură de aer, apă, uscat și viețuitoare". Această definiție dată complexului natural cercetat de geografie reprezintă o nouă treaptă în dezvoltarea gîndirii geografice din țara noastră.

În ultima parte a capitolului al IV-lea, autorii se ocupă de direcțiile de dezvoltare a școlii geografice românești, de lupta dintre curentele idealiste și materialiste în geografie, precum și de dezvoltarea acesteia în noile condiții politice, sociale și economice după 23 August 1944.

Apariția lucrării „Cum au cunoscut oamenii Pămîntul" pune în valoare studiile de geografie elaborate în trecut pe plan mondial și național, scoate în evidență necesitatea continuării cercetărilor, a descoperirii unor noi legături între fenomenele și procesele geografice pentru a se ajunge la cunoașterea esenței lor, corespunzător cerințelor construcției socialismului. Ea pune la îndemîna profesorilor de specialitate, a studenților și a marelui public un material valoros privitor la cercetarea planetei noastre.

ELISABETA PRISNEA
Facultatea geologie-geografie
București

A apărut

REVISTA DE PEDAGOGIE

nr. 7 — 8/1967

Din sumar:

Adolescența — obiect al cercetării științifice

STUDII ȘI CERCETĂRI

Ștefan Birsănescu: Educația adolescenților — obiect al cercetării pedagogice în trecut și azi.

George Văideanu: Cultura estetică a elevului de liceu.

Dumitru Salade: Contribuția familiei la educația moral-cetățenească a adolescenților.

Alexandru Ghitera: Rolul organizațiilor U.T.C. în educația adolescenților.

Ștefan Zisulescu: Imaginația creatoare la adolescent.

Victor Săhleanu: Educația sexuală a tineretului — problemă socială complexă.

Virgil Radulian: Școala și dezvoltarea spiritului creator al adolescentului.

Vasile Bunescu: Orientări metodologice în cercetările de didactică.

Maria Vișan: Autoinstruirea în perspectiva pedagogiei științifice.

Constantin Parfenie: Familiarizarea elevilor de liceu cu tehnica studiului individual.

CONTRIBUȚII LA SISTEMUL MUNCII EDUCATIVE ÎN LICEU

Petre Bărbulescu: Coordonatele adolescenței și specificul muncii educative în liceu.

Virgil Caraba, Aculin Cazacu: Educația intelectuală.

Mihai Ghivirigă: Educația politehnică.

Gheorghița Fleancu, Ion Dragu și Elena Istrate: Educația morală.

Bianca Bratu: Educația estetică

N. Ceaușescu, V. Simionescu, P. Peneiu, V. Pavlid: Educația fizică și educația sanitară.

Luminița Ghivirigă: Ora de dirigenție în sistemul muncii educative din liceu.

Dumitru Ciovică, Louis Roman: Probleme ale planificării și metodicii muncii educative în atenția comisiei diriginților.

DIN PRESA PEDAGOGICA DE ALTADATA

Octavian Ionescu: Gînduri despre tineret.

CRONICA VIEȚII ȘTIINȚIFICE

Noul consiliu științific al Institutului de științe pedagogice.
Romeo Dăscălescu, Florica Popescu: Ședința Consiliului științific al Institutului de științe pedagogice.

RECENZII

M. Wiedemann, W. Forst: „Der Schule von zehn bis sechzehn. Zur Erzehung in der Familien" — „Scolarul de la 10 la 16 ani. Pentru educația în familie" — (Ursula Schiopu)

Ultimele pregătiri înainte de proiecție

Dispozitive pentru ilustrarea lecțiilor

Începînd cu semestrul al II-lea al acestui an, Studioul cinematografic „Animafilm" realizează pe lîngă producția de diafilme a Ministerului Învățămîntului, și producția de diapozitive. Studioul urmărește să ridice calitatea diapozitivelor, îmbunătățind mărimea și claritatea imaginii. Excluzîndu-se aproape total fotografia ca fază intermediară a realizării diapozitivelor, imaginile se copiază direct după negativ.

Sînt în faza de finisare diapozitivele: „Igiena principalelor sisteme și organe", „Protecția muncii în laboratorul de fizică", „Cultura florilor de casă și grădină", (color) și „Muzeul Militar Central". Totodată, redactorii și operatorii studioului lucrează la realizarea unor noi diapozitive, care vor apare pînă la sfîrșitul acestui an: „Lupta poporului român pentru unitate națională", „Muzeul Arhivelor Statului", „Mașini agricole", „Vitaminele" (color), „Rolul omului în transformarea plantelor", „Arii", „Fizica nucleară", „Protecția muncii în laboratorul de chimie", „Imagini din Africa", „Imagini din Europa", „Desene de copii" (color), „Prevenirea accidentelor în timpul excursiilor". În ajutorul predării limbilor moderne se vor realiza diapozitivele „Patria noastră" (color) și „O zi din activitatea elevului" (alb negru). Ambele teme vor avea cîte 40 de imagini.

Comitetele de părinți și cadrele didactice își vor putea procura seturile de diapozitive apărute adresîndu-se întreprinderilor comerțului cu ridicata pentru produse metalo-chimice și materiale de construcții.

Pentru a da elevilor posibilitatea de a-și procura diafilmele și diapozitivele necesare ar fi bine ca școlile să ceară responsabililor standurilor de cărți să se aprovizioneze și ei cu aceste articole.

VASILE BORDEIANU

Rezultate valoroase la atletism și înot

În zilele de 22—23 iulie a.c., s-a desfășurat la Oradea, pe stadionul școlii sportive din localitate, concursul de atletism între echipele reprezentative ale școlilor sportive și cele ale liceelor cu program de educație fizică.

La această primă ediție au fost obținute performanțe valoroase. Astfel, eleva Argentina Menis de la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova a stabilit un nou record republican la aruncarea discului pentru junioare categoria I, cu rezultatul de 48,84 m (vechiul record care îi aparținea era de 47,02 m). Elevul Petru Colf de la Liceul nr. 4 Timișoara a stabilit cu performanța de 66,98 m, un nou record la aruncarea suliței, pentru juniori categoria a II-a (vechiul record care îi aparținea era de 65,29 m). Eleva Lucia Jinga de la Școala sportivă Ploiești, a realizat la săritura în lungime 5,38 m, fiind cea mai bună performanță din țară la categoria copii.

Alte rezultate de valoare: lungime fete junioare categoria I, 5.73 m, Maria Pop de la Liceul nr. 2 Tîrgu Mureș; suliță băieți categoria I, 63,06 m, Teodor Peca de la Școala sportivă Craiova; greutate fete junioare categoria a II-a, 13,78 m, Maria Illy de la Liceul nr. 2 Brașov etc.

Concursul a fost cîștigat de echipa reprezentativă a școlilor sportive care au totalizat 511,5 puncte. Cu ocazia acestor întreceri a avut loc și un util schimb de experiență între cadrele didactice de la aceste unități școlare cu profil sportiv, în ceea ce privește metodica de selecționare și de pregătire a elevilor.

La București s-a desfășurat în zilele de 29—30 iulie a.c. la bazinul de înot al Școlii sportive nr.2, finala concursului republican pentru școlile sportive, la care au participat circa 300 elevi, reprezentînd zece secții din țară.

La acest concurs au fost realizate următoarele recorduri: 100 m spate, Zena Giurasa de la Școala sportivă Reșița, 1.04.5 nou record republican de seniori și juniori categoria I; 800 m liber, Francisc Rolik de la Școala sportivă Timișoara, 10.07.8, nou record pentru juniori categoria a II-a; 100 m delfin, Eugen Almer de la Școala sportivă Reșița, 1.09.2 nou record pentru băieți A; 200 m mixt, Alexandru Preda de la Școala sportivă nr. 1 București, 2.37.3 nou record pentru băieți A.

Elevul Mircea Hohriu, de la Școala sportivă din Reșița, a stabilit în primul schimb al ștafetei 4 x 100 m mixt băieți A, cu performanța de 1.08.0 un nou record republican la categoria copii, iar eleva Edda Schuller de la Școala sportivă nr. 2 București a stabilit, de asemenea, în primul schimb al ștafetei 4 x 100 m liber, cu performanța de 1.07.8 un nou record republican junioare.

În cadrul acestui concurs s-au afirmat în mod deosebit elevii Școlii sportive din Reșița, pregătiți de prof. Ion Schuster care au cîștigat cele mai multe medalii.

Analizînd rezultatele obținute în cele două concursuri, evident meritorii, se pune în chip necesar întrebarea: cum pot fi explicate succesele obținute de elevii menționați mai sus?

În primul rînd, aceste rezultate nu sînt întîmplătoare, ci ele se datoresc unei activități susținute din partea profesorilor de educație fizică. Pregătirea sistematică și metodică și o bună selecție a tinerelor talente sînt atributele inerente ale acestui succes. Și, neîndoielnic, sprijinul organelor conducătoare din unitățile școlare respective, care au înțeles că școala reprezintă principalul rezervor pentru sportul de performanță.

I. POPLEȘANU

Ministerul Învățămîntului
Institutul de științe pedagogice

anunță
scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— 1 post șef sector cercetare științifică — specialitatea pedagogie.
5 posturi cercetător științific principal — specialitatea pedagogie, *București*
— 1 post cercetător științific principal — specialitatea matematică *București*
— 1 post șef sector cercetare științifică — inginer, *București*
— 2 posturi cercetător științific principal — specialitatea pedagogie, *Cluj*
— 1 post cercetător științific principal — specialitatea pedagogie generală, Filiala *Iași*

Condițiile de participare la acest concurs au fost publicate în Buletinul Oficial, partea III-a nr. 112 din 25 iulie 1967

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Sportul în școală

temul școlar se manifestă încă rămineri în urmă, atît în ceea ce privește activitățile de educație fizică ca obiect de învățămînt, cît și în ceea ce privește activitatea sportivă de masă și de performanță. Persistă încă în rîndurile corpului didactic și ale conducerii unor instituții școlare atitudini de neînțelegere a rolului și importanței educației fizice în procesul de învățămînt. Raportul prezentat conferinței arată că procentul elevilor cuprinși sistematic, cel puțin o dată pe săptămînă în activitatea sportivă, este încă mic — circa 10 la sută față de 40—60 la sută cît reprezintă procentul atins în țări ca: R.D.G., Anglia, Polonia, Olanda. Elevii sportivi sînt încă departe din punct de vedere valoric, de ceea ce ar trebui să reprezinte pe plan intern și internațional sportul școlar de la noi. Rezultate nesatisfăcătoare obțin sportivii școlari mai ales la atletism, gimnastică, natație și canotaj. O parte din lipsurile semnalate se datoresc și faptului că baza materială pentru practicarea sportului se află încă, cu toate eforturile depuse, sub nivelul actualelor cerințe. Dincolo de considerentele obiective, unele din aceste deficiențe se datorează și faptului că unele secții de învățămînt nu se preocupă în suficientă măsură de procurarea materialului și echipamentului sportiv, de amenajarea unor baze sportive școlare.

Rezoluția pe țară a mișcării sportive prevede o serie de măsuri menite să ridice nivelul educației fizice și sportului în licee. Pe măsura dezvoltării bazei materiale, se preconizează creșterea numărului orelor de educație fizică în orarul săptămînal al școlilor și facultăților. În scopul îmbunătățirii și modernizării programelor de învățămînt și creșterii eficienței lecțiilor de educație fizică, s-au inițiat de către Ministerul Învățămîntului studii, la realizarea cărora au fost solicitate să-și aducă contribuția cele mai competente cadre didactice. De asemenea, începînd cu anul școlar viitor, se prevede ca orele înscrise în plan pentru activități sportive să fie folosite în principal pentru dezvoltarea sportului școlar.

În scopul asigurării predării educației fizice în mod unitar și pentru a spori mijloacele de integrare a cunoștințelor de specialitate a cadrelor, Ministerul Învățămîntului își propune ca în cursul anilor viitori să elaboreze și să tipărească manuale și metodici, pe cicluri de clase.

Un rol important în această privință îl are promovarea cercetărilor științifice ale personalului didactic de specialitate în domeniul fiziologiei, pedagogiei, psihologiei și sociologiei sportive, teoretice și aplicative.

Pentru dezvoltarea activității sportive de performanță, s-a propus elaborarea unor măsuri de extindere a rețelei școlilor și liceelor cu program de educație fizică.

În același timp vor fi consolidate cluburile sportive școlare, iar conținutul procesului de instruire sportivă va fi orientat spre obținerea unor performanțe de valoare internațională.

Întrucît jocurile olimpice constituie cea mai importantă confruntare sportivă mondială, școala noastră își propune să pregătească pentru viitoarele loturi olimpice un număr tot mai mare de sportivi-elevi. Pentru aceasta se impune reanalizarea actualei răspîndiri a diferitelor ramuri de sport în rîndul elevilor în scopul sprijinirii sporturilor individuale, în special al celor care au o pondere mare în programul jocurilor olimpice. Tot în acest scop a fost instituită din inițiativa Ministerului Învățămîntului insigna „Cercurile olimpice" pentru elevi și studenți la atletism, insignă ce va fi extinsă în anii următori și la alte sporturi olimpice.

Noua organizare a activității de educație fizică și sport în cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, conlucrarea strînsă a acestui for cu organele de învățămînt și organizațiile de tineret constituie o bază deosebit de valoroasă pentru ridicarea pe trepte mai înalte a educației fizice și a sportului școlar.

CLASELE SPECIALE
bilanț și perspective

Dar să nu anticipăm...

Observațiile judicioase ale celor care au urmărit pe parcurs activitatea claselor speciale, au relevat diverse aspecte, numai aparent disparate, legate de însuși ritmul integrării elevilor în clasele din care fac parte.

Cu toate că toți elevii recrutați au avut note foarte bune în clasa anterioară, clasa a IX-a, totuși pregătirea unora dintre ei la obiectele de profil s-a dovedit, încă de la începutul anului, a fi de un nivel destul de scăzut. Ea prezenta lacune nu atît la materia clasei a IX-a (ale cărei rezultate au intrat între criteriile de alegere), ci mai ales din materia claselor V—VIII. Această situație (care demonstrează în felul ei cît de subredă este recomandarea dată de nota medie anuală din clasa precedentă, pentru intrarea în clasa specială), a condus la aceea că o parte dintre elevi, în loc să demareze rapid, o dată cu restul colegilor lor cu adevărat dotați la obiectul respectiv, au trebuit să facă un efort suplimentar, pentru a-i ajunge din urmă, pentru a se integra ritmului clasei. Cei mai mulți dintre ei — așa cum s-a întîmplat la Iași — au prins clasa din urmă de abia în trimestrul trei al anului, cînd era de fapt prea tîrziu. De altfel, în general vorbind, efortul pentru acumularea volumului mare de cunoștințe care se predau în clasa a X-a, a condus la o considerabilă solicitare a tuturor elevilor în ultimul trimestru al anului. Ce este drept, noile colective s-au închegat destul de repede și chiar elevii care au obținut la obiectele de profil note mediocre (cuprinse de pildă, între 7—8), și-au ridicat mult nivelul de pregătire. Ei nu au atins însă nivelul necesar elevului cu aptitudini, recrutat și bine integrat într-o clasă specială. Există păreri după care rezultatele mai puțin strălucite ale unora dintre clasele speciale s-ar datora faptului că profesorii, entuziasmați de misiunea lor nouă și în care era și firesc să dorească să se ilustreze prin rezultatele elevilor lor, s-ar fi lăsat influențați (mai ales la începutul anului) de nivelul foarte bun al clasei (judecat prin prisma vîrfurilor ei) și i-ar fi solicitat prea tare pe elevi. Obișnuiți să fie premianți, aceștia din urmă au făcut eforturi la toate materiile, de unde uzura rapidă a capacității lor de efort și... notele mici la materiile de profil.

Să fie oare chiar așa? Am încercat să analizăm lucrurile pornind de la ideea că acești elevi au fost recrutați (conform cu instrucțiunile) dintre acei cu aptitudini reale la obiectele de profil și care aveau ce căuta în clasele speciale respective. Luînd în considerare situația școlară generală a elevilor cu note mici la matematică și la fizică am constatat că aceștia au totuși medii generale anuale, pe ansamblul materiilor, destul de mari. Astfel la clasa specială de matematică de la Timișoara, elevul care are media anuală 5,33 la matematică, are media anuală generală 7,20, elevul care are la matematică media anuală 6,66, are o medie anuală de 8,04, un alt elev care are media anuală 6 la matematică are media anuală 8 la fizică și media generală anuală 8,76... Situații similare se întîlnesc și în alte părți. Interesant însă este că și în cazul elevilor foarte buni, lucrurile vădesc un aspect asemănător. Mutatis mutandis, dacă luăm exemplul furnizat de mediile anuale pe obiecte și de media generală a unor elevi foarte buni de la Cluj, de exemplu, constatăm că elevul F.P. care are toate mediile obiectelor de 10, are cele mai scăzute note medii anuale la fizică (9,66) și la matematică (8,33). Oare o asemenea imagine relevă pe elevul dotat, potrivit clasei speciale, sau numai pe premiantul extraordinar de silitor, menit să fie cel dintîi într-o clasă obișnuită?

Participarea elevilor claselor speciale din Capitală la concursurile de matematică și fizică nu a dat rezultatele scontate. Elevii clasei a X-a de la Liceul „Gh. Lazăr" s-au înscris cu 6 locuri în competiția pe fază raională. Doi au ajuns la faza regională și numai unul a intrat la faza republicană. Din clasa de fizică de la Liceul „D. Cantemir" din Capitală 8 elevi s-au clasat la faza raională, doar trei la faza regională și unul la faza republicană. Deși un obiectiv important a fost pregătirea elevilor pentru concursul de matematică, nici la Cluj nu s-au obținut rezultate remarcabile, cu toate că un elev de aici a luat premiul I pe țară. Iar la Timișoara, în etapa regională a concursului de fizică, au fost evidențiați 6 elevi. Același lucru se poate afirma cu privire la rezolvitorii de probleme. Numărul elevilor din clasele speciale care rezolvă probleme de fizică sau matematică pentru „Gazeta Matematică" și „Gazeta de Fizică și Chimie", este cert scăzut.

Toate aceste aspecte generale (și care, repetăm, nu scad cu nimic nici importanța experienței făcute în anul trecut școlar prin organizarea și urmărirea funcționării claselor speciale și nici rezultatele pozitive obținute cu o bună parte dintre elevi), indică drept o adevărată cauză, nu încărcarea programelor, nu prea marea exigență a cadrelor didactice, ci mai ales condițiile în care au fost recrutați elevii claselor speciale.

Clasele speciale trebuie să reunească pe băncile lor un număr de elevi dotați, cu reale aptitudini de a se dezvolta în mod deosebit în domeniul disciplinelor de profil și să nu fie expresia, mai mult sau mai puțin omogenă, a unor clase de „silitori" adesea întrecuți la competițiile interșcolare la care participă, de alții, elevi cu adevărat dotați, dar care dintr-un motiv sau altul, nu au putut intra în rîndurile elevilor din clasele speciale. Ar părea la prima vedere ciudat, să vorbim de un concurs menit să descopere talente. În fapt aici e vorba de a „bara" calea spre clasele speciale a silitorilor fără aptitudini speciale pentru obiectele de profil, de a nu transforma clasele speciale în locuri de pregătire sigură a silitorilor pentru o intrare mai cerită la facultate. Concursul acesta — poate că implică o oarecare cheltuială (dar obiectivul de realizat, o dată împlinit, o justifică) — trebuie să aibă tocmai acel caracter care să solicite nu știința celui care a învățat cu rîvnă, ci cunoștințele și capacitatea celui care are aptitudini deosebite pentru obiectul respectiv. Poate că, dat fiind că în prezent se preconizează recrutarea elevilor claselor speciale de pe arii mai largi regionale, nu ar strica să se organizeze concursul acesta chiar în Capitală și apoi cei reuniți să fie repartizați diferitelor clase pe criterii geografice. Oricum o selecție, prin probă adecvată, se impune.

CÎTEVA PROBLEME APARTE

Ar fi însă greșit să limităm problemele atît de complexe legate de funcționarea claselor speciale numai la o bătălie în jurul criteriilor de selecționare a elevilor.

Vorbind despre selecționare — mai ales că se înființează în acest an noi clase speciale de fizică și matematică — trebuie avută în vedere și o bună selecționare a cadrelor didactice de profil a acestor clase. Este bine că s-au antrenat în anul școlar trecut o serie de valoroase cadre universitare în munca de ridicare a nivelului de informare științifică a elevilor claselor speciale, este bună inițiativa de a se crea mici biblioteci de specialitate destinate elevilor din clasele speciale, dar trebuie să se țină seama, ca un obiectiv central, de calitatea pedagogică, alături de nivelul informării științifice, a profesorilor recrutați pentru aceste clase. Ideea pe care am mai susținut-o de a se studia posibilitatea ca asistenții de la facultățile de fizică și matematică să facă în prealabil un stagiu la o catedră de liceu, lucrînd efectiv și susținut cu elevii claselor speciale, nu ni se pare încă perimată.

Fără îndoială că se impune și o revedere a programelor claselor speciale (în această ordine de idei, este de relevat de pildă, că în clasa a X-a de matematică s-au programat transformări geometrice în spațiu, fără ca elevii să fi cunoscut mai înainte transformările din geometria plană). Există capitole, ca de pildă, la fizică, studiul soluțiilor, care sînt mai puțin necesare decît ar fi adîncirea noțiunii de moment de inerție sau o mai clară lămurire a conținutului fizic al momentului cinetic. De asemenea s-ar putea avea în vedere amplificarea, la matematică, a unor teme din calculul diferențial (teorema lui Rolle, teorema lui Darbaut privitoare la funcțiile continui) etc.

ȘI ACUM?

Cîteva săptămîni ne mai despart de începerea unui nou an școlar. Clasele speciale, vechi și noi (cele care se vor înființa în acest an școlar) vor intra într-un nou an de ACTIVITATE, de activitate și nu de experiență. Credem că tocmai de acest lucru e nevoie acum, după un an de „preexperiență" (clasa de matematici de la Liceul „N. Bălcescu" din Capitală ce a funcționat în anul școlar 1965—66) și altul de adevărată și valoroasă experiență întreprinsă în patru centre din țară cu cinci clase de matematică și patru clase de fizică.

Considerăm că, pornind tocmai de la ceea ce trecutul an școlar a demonstrat ca fiind pozitiv în munca amintitelor clase speciale, de la dezideratele care izvorăsc dintr-o minuțioasă analiză a rezultatelor obținute și mai ales a semnificațiilor acestora, Ministerul Învățămîntului dispune acum de argumente bine probate pentru a contura definitiv structura proprie a claselor speciale, integrînd-o organic în viața școlii românești, nu ca pe o experiență desfășurată în continuare, ci ca pe o adevărată verigă preuniversitară a procesului de învățămînt.

D. TEODORU

Reportaj dintr-o tabără

În goana mașinii, pe linia șerpuită a șoselei asfaltate, panorama peisajului se schimbă de la o clipă la alta.

Conturul cenușiu-albastru al munților Piatra Craiului se pierde undeva în stînga orizontului. În față ca o barieră stau neclintiți munții Bihorului. Pe neașteptate, după o colină apare NUCETUL. E o mică localitate pe care oamenii din partea locului o denumesc oraș. Ascuns între păduri de foioase Nucetul nu e tulburat de nici un zgomot. Doar apele Crișului Negru murmură în șoaptă povestea lor milenară.

Cînd uniformitatea ia locul fanteziei

Tricolorul taberei de pionieri și școlari din Nucet domină de departe împrejurimile. Aliniate simetric, pavilioanele respiră, prin ferestrele lor larg deschise, aerul ozonat al munților. Poarta principală e ferecată zdravăn, așa că intrăm pe ușa din dos. Ne așteptam să întîlnim un profesor de serviciu. Vorba ceea: nu te poți plimba prin casa omului singur singurel. Dar nu găsim pe nimeni decît la „administrație", unde aflăm că toată lumea, cu mic cu mare, e „la film" E bun și educativ filmul, dar de ce așa pe ne mîncate, dis de dimineață? Nu era mai bine ca orele astea, cele mai proaspete ale zilei, să fie lăsate sportului, jocurilor, excursiei — într-un cuvînt, vieții în aer liber? Pentru film, timpul cel mai potrivit e după amiază, seara. Și apoi, de ce sînt cu toții la film? Au oare copiii gusturi atît de nediferențiate încît nu s-au putut organiza cîteva activități la alegere? Ne îndoim...

Tabăra cuprinde un număr de 354 elevi, 24 de cadre didactice și 30 de persoane cu funcții administrative — am aflat mai tîrziu de la prof. Matei Caramalău, *directorul acesteia, împreună cu care am vizitat pavilioanele. Dormitoarele de cîte 3—4 paturi fiecare, ordonate, strălucind de curățenie. Foarte curat, într-adevăr. Numai că prea rece prea sobru. Nimic colorat, nimic vesel. Doar ici colo cîte un tablou. De ce n-or fi mai multe?*

— Ce e aici?

— Cabinetul medical.

Păcat, are lacătul pe ușă! Asta creează o disonanță cu ordinea din jur. Foarte bine că nu sînt copii bolnavi. Dar de aceea s-a creat un cabinet medical, ca să se afle permanent la dispoziția taberei. Dacă e închis, ce nevoie avem de el?

Totul pornește de la calitatea muncii pedagogului

Între pavilioane — terenul de handbal, cel de volei și spațiu suficient de joacă. Dar copiii — ne relatează tov. Caramalău — nu rămîn numai în cuprinsul taberei. Fac și excursii: la izvorul Crișului Negru, la Poarta Bihorului sau la Peștera Sighiștele. Adesea participă la concursuri de orientare turistică. Acum este în desfășurare „Spartachiada taberei", dotată cu premii.

În sfîrșit, iată că s-a terminat filmul. Pionierii întorși de la cinematograf se hîrjonesc în așteptarea mesei de prînz. Educatorii sînt cu toții tineri, dar par prea plictisiți, pentru vîrsta și pentru misiunea lor. Îi supraveghează pe copii cam de la distanță, cam fără chef. Unde-i participarea vie, stimulatoare, la activitatea lor? Activitatea la alegere înainte de masă putea fi organizată altcum. Sîntem doar în tabără, nu? Comandantul de unitate, tovarășa Marta Cseterki Popa, *pare a avea inițiativă și calități de bun pedagog, dar nu poate face singură totul.*

Am vizitat și clubul taberei încadrat de nuci stufoși, în apropierea apelor limpezi, puțin adînci ale Crișului. De formă circulară, cu pereți exteriori din sticlă, oferind larg panorama munților înconjurători, clubul odihnește și încîntă totodată. Cinci mese pentru tenis (cu auxiliarele necesare), nenumărate alte mese mai mici pentru șah și domino se află la dispoziția copiilor. Există și o bibliotecă — zice-se — cu volume numeroase. Dar amplasarea ei pare cel puțin ciudată: un șir de dulapuri lipite de pereți, ferecate cu cîte o strașnică bară de fier, în diagonală. De cine sînt așa de bine păzite, de copii?

Sugestii pentru o organizare mai judicioasă

Credem că pentru îmbunătățirea continuă a activității din tabără există posibilități încă nevalorificate.

De exemplu, de ce subordonarea din punct de vedere administrativ să nu treacă complet în competența sfatului popular raional pe teritoriul căreia se află ea instalată? Aprovizionarea ar fi mai operativă și mult simplificată.

Justificată ar fi și trecerea conducerii activităților instructiv-educative în competența Consiliului raional al pionierilor, Consiliul regional al pionierilor urmînd să îndrume desigur activitățile în ansamblu, să stabilească repartiția locurilor între raioane, a locurilor din fiecare serie.

În asemenea condiții s-ar putea evita o serie de anomalii, ca de pildă faptul că ansamblul pionieresc din Beiuș n-a făcut nici o deplasare la Nucet, unde și-ar fi putut prezenta programul.

Căci, evident, tabăra nu trebuie și nu poate rămîne o unitate de pionieri izolată.

I. TRAIAN

Pe drumuri de munte

Vacanța

În tabără la gimnastică

CANTONAMENTELE CAMPIONILOR

Una dintre formele de stimulare și accelerare a pregătirii de specialitate a elevilor cu evidente aptitudini, cu talent pentru studiul științific sau pentru activitatea într-un anumit domeniu, formă care și-a raliat în ultimii ani numeroși și prestigioși susținători pe planul pedagogiei mondiale, este tabăra-curs. Sînt avansate în această privință diferite variante, în funcție mai ales de ponderea, de raportul, între acțiunile privind lărgirea orizontului de pregătire și acțiunile cu caracter recreativ.

În vacanța de vară a acestui an au fost create și la noi în țară de către Ministerul Învățămîntului în colaborare cu C.C. al U.T.C. sau cu Consiliul Național al Pionierilor, cu sprijinul societăților științifice ale cadrelor didactice și respectiv al Consiliului Național pentru Cultură Fizică și Sport o serie de tabere pentru elevii deosebit de dotați pe tărîmul literaturii, matematicii, fizicii, precum și pentru vîrfurile sportive din școli. Consemnăm în aceste coloane unele aspecte caracteristice ale activității desfășurate în aceste tabere și cîteva considerații pe marginea lor.

MATEMATICIENII

La Bucșoaia, în regiunea Suceava, au fost reuniți cei 290 de finaliști ai concursului de matematică organizat în acest an de Ministerul Învățămîntului. Sub îndrumarea unui colectiv condus de profesorul Ion V. Maftei și compus din 17 cadre didactice, dintre care 12 profesori de specialitate, elevii-matematicieni beneficiază de un program variat, conceput să realizeze un echilibru judicios între cele două componente ale activității — pregătire științifică și recreere — și care cuprinde evidente atribute pozitive.

Pe planul acțiunilor de informare științifică, de studiere a problemelor din domeniul matematicii, sînt prevăzute expuneri pe teme de deosebită actualitate ca, de pildă, despre logica matematică, despre idei și soluții noi în algebră, despre concepțiile și cuceririle astronomiei contemporane, despre mașini electronice, cibernetică, precum și despre istoria matematicii. Ciclul de expuneri a fost deschis de prof. univ. dr. docent I. Creangă, rectorul Universității „Al. I. Cuza" din Iași și va fi continuat de o serie de prestigioși oameni de știință și cadre didactice universitare. Expunerile vor fi urmate de discuții pentru clarificarea și adîncirea unor probleme, organizate pe grupe sub conducerea profesorilor de specialitate.

În programul de pregătire științifică mai figurează ore de rezolvare a unor probleme și concursuri de rezolvări, serate matematice, întreceri pentru titlul de „cel mai bun rezolvitor" și „cel mai bun propunător" de probleme etc.

Pe panoul din centrul taberei apar, la intervale de două zile, file cuprinzînd o grupă de șapte probleme. Panoul polarizează atunci atenția întregii tabere. Caietele de exerciții se umplu cu repeziciune de cifre și simboluri algebrice, se schimbă primele impresii. Apoi, un timp, pînă ce ideile soluțiilor se conturează clar, simți că viața taberei, indiferent de activitățile recreative care se desfășoară în continuare, pulsează în „ritm matematic".

„În comportările, în întreaga atitudine a marii majorități a elevilor din tabăra noastră, citești clar pasiunea matematică — ne spune directorul acesteia, prof. Ion Maftei. — Am încercat să organizăm activitatea astfel încît să îndrumăm această pasiune pe făgașul cel mai potrivit. Să luăm, de pildă, problemele date spre rezolvare. Sînt din domeniul matematicii moderne și solicită în primul rînd perspicacitatea, logica, gîndirea matematică. Cît privește calculele, ele sînt reduse la strictul necesar.

Tot astfel căutăm să orientăm întreaga activitate de specialitate a taberei. Ne propunem, totodată, să urmărim evoluția elevilor în perioada cursului prin intermediul intervențiilor pe care le fac în cadrul discuțiilor, a siguranței în rezolvarea problemelor, astfel încît să schițăm o caracterizare a posibilităților și perspectivelor lor pe tărîmul matematicii".

Subscriem acestor preocupări și avansăm în același timp o propunere: socotim mult mai potrivit ca, pe viitor, experiența organizării unor asemenea tabere să fie continuată, alegîndu-se locuri în apropierea marilor centre universitare, în așa fel încît participanții să poată cunoaște „pe viu" și tehnica electronică modernă utilizată în diferitele domenii ale matematicii.

Bineînțeles tabăra are un bogat program recreativ — excursii în împrejurimi, șezători literare, plajă, jocuri sportive. „Matematicienii" pot fi văzuți adesea învățînd cîntece, jucînd volei, căutînd smeurișuri. Și trebuie recunoscut: în toate pun o deplină disciplină matematică.

CONDEIERII

În ambianța atît de puternic evocatoare a activității strălucitilor înaintași ai literaturii românești Coșbuc și Rebreanu, în Năsăudul unor multiseculare tradiții de cultură și de creație artistică populară, stăm de vorbă cu prof. dr. docent Dan Simonescu, vicepreședinte al Societății de științe istorice și filologice.

„Alegerea Năsăudului pentru tabăra finaliștilor concursului de literatură este deosebit de fericită — ne spune interlocutorul nostru. Este vorba, în primul rînd, de ecoul unor mari prezențe scriitoricești ale trecutului. De asemenea este vorba de cunoașterea unor tradiții folclorice de mare valoare, care au pătruns adînc în arta cultă".

Programul activității taberei, alcătuit de directoarea acesteia, prof. Sița Stroie, cu sprijinul unui colectiv de cadre didactice, este axat clar pe aceste preocupări. Pe primul plan se situează, firește, cunoașterea operei lui George Coșbuc și Liviu Rebreanu și a ambianței în care a luat ea naștere. În această privință sînt prevăzute: o seară tematică „Filonul folcloric în poezia lui Coșbuc", un concurs literar intitulat „George Coșbuc și Liviu Rebreanu, două culmi ale literaturii noastre", vizionarea și discutarea filmelor artistice „Pădurea spînzuraților", „Răscoala" și a documentarului „George Coșbuc", drumeții în satele Coșbuc (locul natal al scriitorului, fostul Hordău) și Prislop, vizitarea muzeului, caselor memoriale, a secției Arhivelor Statului și a bibliotecii din Năsăud și un carnaval intitulat „Întîlnire cu fetele și flăcăii din poeziile lui Coșbuc".

În același timp, oaspeții taberei își vor putea prezenta creațiile originale în cadrul cenaclului literar anume creat, care editează și o gazetă literară de perete cotidiană, vor face schimb de experiență cu privire la organizarea activității cercurilor și cenaclurilor literare din școli.

Printre invitații taberei se vor număra, în această perioadă, — alături de prof. dr. docent Dan Simonescu, — prof. univ. Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei, conf. univ. Gavril Istrati, decanul facultății de filologie a Universității din Iași, istoricul literar Augustin Z. N. Pop, conf. univ. Gavril Scridon, Tiberiu Rebreanu, fratele scriitorului, precum și scriitorii D.R. Popescu, Dumitru Mircea și Vasile Rebreanu.

Desigur și aici în programul taberei figurează o serie de acțiuni recreative complementare.

Acordul nostru deplin deci, atît cu locul de amplasare a taberei pentru finaliștii concursului literar, cît și cu programul acestei tabere. Se putea face însă mai mult, unele lucruri se mai pot realiza și acum, în asigurarea unor condiții materiale mai bune pentru activitățile taberei. Nu este, de pildă, firesc ca aceasta să aibă condiții de tabără regională, cînd ea este una dintre cele mai importante tabere centrale; nici mijloacele de transport pe care le poate folosi tabăra nu sînt la înălțimea cerințelor. Ajutorul în această privință, pe care tabăra îl merită din plin, mai poate fi acordat și acum de către forurile care o tutelează.

SPORTIVII

La Cheia — așa cum ne informează prof. Ion Tudusciuc — pionierii cu aptitudini pentru atletism și gimnastică, respectiv cei care au cîștigat locul I pe regiune la concursul școlilor generale, s-au pregătit sub conducerea și îndrumarea competentă a unor profesori de educație fizică și antrenori. Programul taberei a ținut seama de etapa de pregătire în care se afla elevii, și de condițiile locale existente. Punînd accent pe împletirea judicioasă a efortului de antrenament cu odihna activă, cît și pe latura formativă a procesului instructiv-educativ, lecțiile de pregătire alternau cu concursuri cultural-distractive și activitate de club.

Întrecerile finale ale participanților au dat cîștig de cauză, la atletism, echipelor din regiunile Crișana, Mureș-Autonomă Maghiară și din orașul București iar, la gimnastică, echipelor din regiunile Argeș, București, Banat și Ploiești. Desfășurat într-un cadru sărbătoresc, concursul acesta a purtat numele de „Festivalul tinerelor speranțe".

La prima sa ediție, această tabără sportivă poate constitui un început de tradiție, putînd fi extinsă cu succes și la alte discipline sportive. Reușita depinde însă, în mare măsură, de asigurarea în continuare a celor mai bune condiții de pregătire, la nivelul cerințelor actuale, privind realizarea unor performanțe sportive înalte.

AL CIUCĂ

Meridane

SECVENȚE CONGOLEZE

— NOTE DE DRUM —

Cei peste 6 000 de kilometri care separă Parisul de Brazzaville, capitala Republicii Congo, sînt parcurși, pe calea aerului fără escală, în aproape șapte ore. În condiții de vizibilitate perfectă, peisajul african ni se dezvăluie — chiar și de la înălțimea de circa 10 000 m — de o fantastică varietate. Pe măsură ce uriașa pasăre de fier se apropie de aterizare, distingem din ce în ce mai clar apele roșcat-verzui ale fluviului Congo, a cărui albie, lată de cinci kilometri, poartă, cînd vijelios, cînd molcom, spre Atlantic mici insule de verdeață.

Situată pe malul drept al fluviului Congo, în față cu Kinshasa, capitala Republicii Democratice Congo, Brazzaville are astăzi o populație de aproape 150 000 locuitori.

Ca profesor, îmi făcea o deosebită plăcere să privesc, în primele ore ale dimineții, o întreagă tînără armată a școlii — băieți și fete — care-și purtau ghiozdanele sau servietele în pas ușor, spre școală. Erau elevi ai școlilor primare, ai liceelor și studenți, pentru care începea o nouă zi de învățătură. Privindu-i, îmi aminteam de discuția pe care am purtat-o cu pedagogul unei școli din Brazzaville: „Colonialiștii și neocolonialiștii — ne spunea el — se tem de o Africă știutoare de carte, cultă. Răspîndirea culturii înseamnă năruirea definitivă a tuturor înfeudărilor coloniale".

În acest context se încadrează eforturile impresionante depuse în prezent în Republica Congo pentru lichidarea analfabetismului, preocuparea pentru crearea unui învățămînt general, științific și național congolez, precum și pentru pregătirea de cadre.

Primul popas, potrivit calendarului vizitelor pe care le-am făcut aici, a avut loc la o școală profesională cu durata de 3 ani, unde în prezent sînt pregătiți muncitori calificați în tîmplărie, mecanică-auto, electricitate, iar pentru viitor se prevede calificarea pentru alte meserii — sudori, cazangii, tehnicieni radio. Săptămînal, elevii urmează cursurile de cultură generală și tehnică, efectuează lucrări practice în laboratoare sau ateliere. În noul laborator de fizico-chimice am văzut cîțiva elevi electricieni executînd instalația de lumină electrică. Bassilo Dominique, directorul școlii, ne spune că aici elevii au posibilitatea să realizeze o îmbinare a teoriei cu practica.

Următorul popas îl facem la Școala de pictură „Mongalle", înființată în 1960 de pictorul și profesorul francez Pierre Lotin. Studiul în această școală durează 4 ani, iar pregătirea elevilor este asigurată de 12 pictori-profesori. Avem ocazia să privim, în cadrul expoziției tradiționale organizată cu ocazia zilei Revoluției (15 august), peste 100 de tablouri semnate de profesori și elevi. Înfățișînd scene de muncă, luptă, dans, animale, peisaje etc.

Pretutindeni, pe străzi, în interiorul instituțiilor, poți citi: „Unité travail, progrès!" (unitate, muncă, progres), cuvinte care rezumă principalele sarcini actuale ale poporului congolez.

O impresie deosebită ne-a lăsat discuția cu Julien Bonkambon, membru al Biroului Politic al partidului de guvernămînt Mișcarea Națională a Revoluției, prim-vicepreședinte al Adunării Naționale, care ne-a primit cu o bucurie sinceră, spunîndu-ne că păstrează amintiri de neuitat despre România, pe care a vizitat-o de cîteva ori. „În prezent, ne-a arătat el, sarcina noastră primordială este să-i învățăm pe oamenii muncii congolezi cum să învețe și să muncească uniți". Fraza aceasta exprimă una din cele mai arzătoare cerințe actuale a profesorilor de pe continentul african, dorința vie a poporului congolez de a munci și a lupta pentru păstrarea unei independențe depline și pentru prosperitate.

Prof. ION BUCUROIU

Prezențe românești peste hotare

● **LA TAMPERE, în Finlanda (localitate din apropierea orașului Helsinki) s-a deschis miercuri 9 august un seminar internațional al reprezentanților organizațiilor de copii și ai educatorilor, care va dezbate „Activitatea pentru drepturile copiilor în lumea în transformare".**

Seminarul se desfășoară sub auspiciile Comitetului internațional al mișcărilor de copii și adolescenți (CIMEA) creat în 1957 din inițiativa Federației Mondiale a Tineretului Democrat (FMTD).

Programul seminarului prevede o serie de rapoarte și discuții cu privire la „Democratizarea învățămîntului școlar și a educației", „Educarea copiilor în spiritul cooperării și prieteniei", „Cooperarea între școală și organizațiile de copii" și „Organizația de copii — centru de ajutor pentru activitatea copiilor".

Delegația din țara noastră participantă la seminar este formată din lector univ. Patița Silvestru, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor, și lector univ. Dan Duțescu. Delegația română va prezenta un referat la problema „Cooperarea între școală și organizațiile de copii".

● **LA MONTREAL se deschide, la 13 august 1967, Conferința mondială de informare și studiu pentru organizarea activităților științifice extrașcolare.**

Ideea convocării acestei conferințe a apărut cu prilejul celei de a 14-a sesiuni a Conferinței generale UNESCO (Paris 25 octombrie — 30 noiembrie 1966) care a primit cu multă căldură propunerea lui Renée Maheu, directorul general UNESCO, privind „încurajarea inițierii tineretului în știință".

Conferința a fost convocată din inițiativa Comitetului internațional de coordonare pentru inițierea în știință și dezvoltarea activităților științifice extrașcolare (C.I.C.), care a și propus ca prima Conferință mondială de informare și studiu pentru organizarea activităților științifice și extrașcolare să aibă loc sub auspiciile UNESCO în Canada, în cadrul Expoziției mondiale de la Montreal.

La această conferință sînt invitați aproximativ 40 de delegați din Africa, Asia, America și Europa, precum și numeroși observatori ai diferitelor organizații internaționale. Din țara noastră participă la conferință prof. univ. Nicolae Dinculeanu, ca delegat al Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Scopul conferinței este pe de o parte de a permite un schimb de informații asupra activităților științifice extrașcolare realizate în diferite țări și asupra metodelor folosite în organizarea acestor activități, iar pe de altă parte elaborarea unui program internațional de perspectivă, în vederea dezvoltării și promovării activităților științifice extrașcolare a tineretului la nivel național și internațional.

Conferința are de asemenea în programul său discutarea celor mai variate forme de activități științifice extrașcolare (expoziții, cluburi și tabere științifice, publicații și filme științifice pentru tineret). Cu acest prilej se vor discuta și condițiile de editare a unui buletin periodic, a unor liste de filme ale organizațiilor științifice de tineret, organizarea unor stagii de formare și schimb de specialiști, coordonarea și promovarea creării unor centre regionale etc.

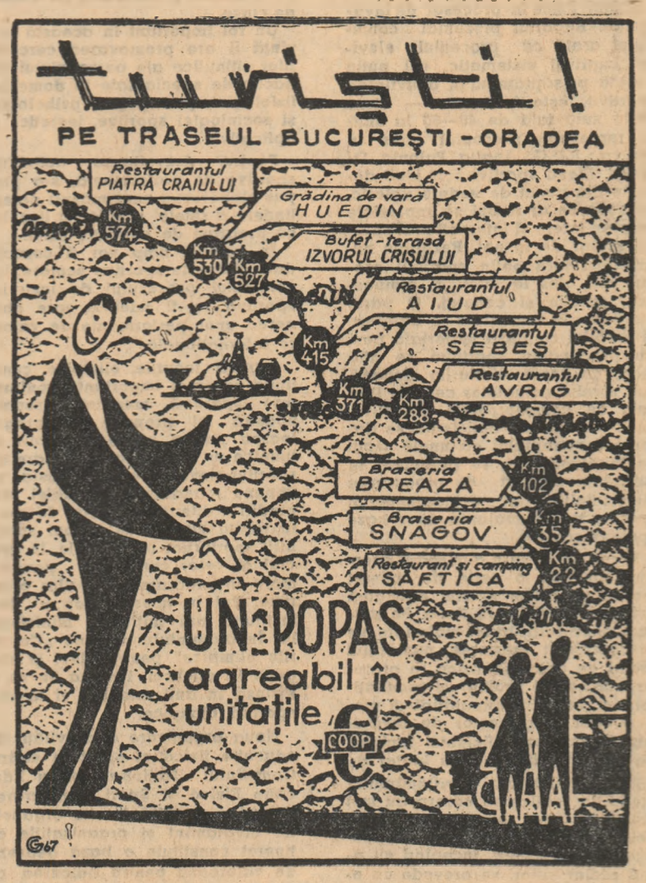

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.